

Brassói Lapok

XL. évfolyam

68 szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szombat

1934. évi március 24

ELŐFIZETESI ÁRAK: Belföldre: postai szétküldéssel postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve havonként 60 lej. Aki pénzbeszedő megbízott utján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — **HIRDETÉSEK** díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK NAGYSZEBENT!

A római köd oszlása után

Mussolini diplomáciai akciójának konturjai már meghatározott vonalakká élesedve bontakoztak ki és elérkezett az ideje, hogy a római egyezményből levonjuk a tanulságokat:

1. Bizonyossá vált, hogy a Dunamedence államait nemcsak a gazdasági érdekek utalták egymásra, hanem legalább olyan, ha nem nagyobb sulyal a politikai érdekek közössége is. Közös politikai érdekük pedig elsősorban abban áll, hogy hullámtörőt állítsanak a Kelet felé gravitáló germán imperializmus áradata elé.

2. Olaszországnak létérdeke az Anschluss megakadályozása, mert az Ausztria bekebelezése törő német szomszéd nemcsak Közép-Európában, de a Földközi-tengeren is végzetes sulyal fenyegeti az olaszokat. A Drang nach Osten politikája, amely Naumann Mitteleurópa-konceptiójával már a világháború idején is az ugráskész germán csizmákat rajzolta fel a magyar horizontra, ma még pozitívabb köztársasági fenyegeti a Dunamedencében élő magyarságot is. Jóllehet ismeretű magyar politikusok és publicisták leplezetlen rettenettel emlékeztetnek Magyarországnak nagy veszedelemre s kétségtelen, hogy ebben a veszélyérzésben a magyarországi közvélemény hatalmas többsége is osztozik velük. Mindezekről eltekintve, a közvetlenül célbavetett Ausztriának, a közvetve fenyegetett Magyarországnak s a hatalmi törekvéseiben veszélyeztetett Olaszországnak egyformán és éppen úgy érdeke a hitleri Németország expanziójának ellensúlyozása, mint ahogy érdeke az egész Dunamedencének. És ez az a pont, ahol a Rómában szövetséget kötő államok találkoznak a kisantanttal.

3. De amennyire igaz, hogy Olaszországnak a maga európai súlyának megőrzése és biztosítása szempontjából minden eszközzel el kell rekesztenie Németország Kelet felé vezető útját, éppen annyira nyilvánvaló, hogy Mussolini politikájának nem érdeke a dunai államok szövetsége és Francesco Coppola, a római egyetemen a nemzetközi jog tanára, leplezetlen nyíltsággal jelenti ki, hogy a Kelet-tengertől az Adriáig terjedő államblokk a maga kilencvenmillió lakójával elviselhetetlen nyomást gyakorolna az olasz szomszédra.

4. Mussolini nagyhatalmi, imperialista céljaival ellentétben viszont a dunai államoknak az lenne legelsőrendű érdekük, hogy szabaduljanak a nagyhatalmi protektorátusok alól és megtalálják gazdasági és külpolitikai érdekeik közös nevezőjét, amely nagyhatalmi sulyt és jelentőséget biztosít számukra. A Dunamedence kis államainak ez a szélesebb külpolitikai szféráktól való önállósulása és sorsuknak saját kezükbe való vétele azonban ellenkezik Mussolini céljaival, aki éppen ezért csak megkísérli, de nem veti ki az éket a dunai népek közül.

5. A római konferencia nagyon érzékeny akusztikában folytatta tanácskozásait s különösen a paktumban érdekelt országok között kiütköző érdekelletétek kihasználására törekedett, a szkeptikusok pedig mindössze párhetes dicsőséget jósoltak a római paktumnak, amely szerintük lényeges változást Közép-Európa életében nem hozhat s Közép-Európa csak úgy forog majd a római megoldási kísérlet után is keserű levében, amilyen vigasztalanul eddig forgott.

6. A római paktumkötés rezüméjeképpen csak azt állapíthatjuk meg elfogulatlanul és becsületesen, hogy Róma kiinduló pontja lehet a dunai államok gazdasági és politikai együttműködésének, ami azonban ennél is fontosabb: Mussolini intencióin túlmenően, kiindulópontja lehet a gyámkodások alól felszabaduló dunamedencei népek szabad összefogásának és megszerveződésének. De ez már nem Mussolini, hanem — talán vele ellentétben — a köz- és kelet-európai népekre szól.

Mégis meghosszabbítják a lakbértörvény érvényét
Utban a váltójogi reformjavaslat is

Bukarest, március 23.

Tatarescu miniszterelnök tegnap délután kihallgatáson jelent meg az uralkodó előtt s bemutatta az adósságrendezési törvény javaslatának végleges szövegét. A törvényjavaslatot a miniszterelnök csüörtökön délután beterjesztette a képviselőház ülésén.

A kormány és a kormánypárt vezető-emberének tanácskozásain a tagozati elnökképviselők — amint jelentettük — több irányban a konverziós javaslat kiterjesztését kérték. Bursan hunyadmegyei képviselő azt indítványozta, hogy a konverziót a váltó-adósságokra is terjesszék ki, mégpedig legalább olyan értelemben, hogy a váltótartozások 10 év alatt legyennek fizetendők 3 százalékos kamattal — Pop Valér volt igazságügy-miniszter javasolta annak a kimondását, hogy azok a bankok, amelyeket a konverzió érint, ugyanolyan mértékben leszállíthatók tartozásaikat egyrészt betéteseikkel és rész-

vényeseikkel, másrészt pedig a többi pénzügyintézzel szemben.

A kormány és a párt vezetősége elvben magáévá tette ezeket a javaslatokat, de úgy döntött, hogy majd csak a parlamenti vita során veszik fel őket módosító indítványok formájában.

A konverziós javaslatot különben a parlamentben Xení tárcanélküli miniszter, Sassu földművelésügyi és Slavescu pénzügyminiszter fogja védelmezni.

MEGHOSSZABBÍTJAK A LAKBÉRTÖRVÉNYT

A Lupta úgy értesül, hogy a kormány mégis elhatározta a lakbértörvény érvényének egy évvel való meghosszabbítását. Antonescu igazságügy-miniszter állítólag még ezen a héten benyújtja a képviselőházban az erre vonatkozó törvényjavaslatot.

A köztisztviselők és nyugdíjasok tehát

még egy évig élvezni fogják az eddigi kedvezményeket. A kormány ugyanis megállapította, hogy az államnak már csak 2 ezer 567 köztisztviselő és nyugdíjas lakása után kell fizetni a törvényben megállapított különbözetet, amelynek összege mindössze 14 millió lejre rug, míg ezen a címen a pénzügyminisztérium a lakbér-szerződések után járó illetékből még most is százmillió lejnél többet vesz be évente.

TÖRVÉNYJAVASLAT A VÁLTÓJOGI REFORMRÓL

Az igazságügyminisztérium most átadta a törvényvéleményező tanácsnak a már régebben elkészített váltójogi reformjavaslatot. Eszerint a váltó az esedékesség napjától fogva azonnal végrehajthatóvá válik. Ugyanilyen azonnali végrehajthatósági erővel ruházta fe. a javaslat a fizetési meghagyást is.

A javaslat szintén még ebben az ülés-szakban a parlament elé kerül.

Mentegetőznek és tagadnak a színajai merénylet pörének másodrendű vádlottjai

Ionescu mérnök szerint a Vaszárda tojást akart exportálni, hogy pénzhez jusson

Cantacuzino tábornok azt hangoztatta, hogy csak „figyelmeztetésnek” szánta fenyegető leveleit

Bukarest március 23.

A színajai merénylet pörének nadszín-sági tárgyalása csüörtökön délelőtt a másodrendű vádlottak kihallgatásának szakaszába lépett, miután az előző ülésen Cantacuzino-Granicerul tartalékos tábornok, a feloszlott Vaszárda volt helyettes parancsnoka, négyórás beszédben tette meg vallomását.

A szerda délutáni tárgyalási ülésen, a mely este 9 óráig húzódott el, a tartalékos tábornok Zelea-Codreanu Kornélhoz hasonlóan azt hangoztatta, hogy nem lehet szó összeesküvésről, majd kijelentette, hogy lebeszélte volna Constantinescu-t a merényletről, ha őt megkérdezték volna — Éppen Ducúra hibázták rá. — úgy-mond —, aki egyike volt a kevés tisztos-ságos és derék embernek ebben az ország-ban. Dehát elkövették tetteiket s a had-bírósnak ítélnie kell fölöttük telki-ismereite szerint.

Sok személyi élményt mond el s kijelenti, hogy ha neki mádjában lett volna a merénylet előtt Duca miniszterelnökkel találkoznia, el lehetett volna kerülni a drámát. Ezután azt fejtegeti, hogy ő nem német-, hanem franciabarát. A Vaszárdá-

ról ő is azt hajtogatja, hogy politikai párt volt. Nem igaz, hogy a vaszárdisták templomokat romboltak szét és zsidókat vertek, mert ezt a cuzisták tették.

Nekünk nagyobb, magasabb törekvé-seink vannak s három dolgot akarunk szétrombolni: az összes politikai pártokat, a szabadkőműveséget és Genfet.

Azokról a levelekről, amelyeket egyes lapokban megjelentetett, azt mondja, hogy nem fenyegetésnek, hanem csak figyelmeztetésnek szánta őket.

Petrovicescu tábornok, különleges fő-vádbíró: Miért adott leveleinek komoly-jellegű?

Vádlott: Az egészet tulzásaim számlájá-ra kell írni. Egyébként, jól ismerve a Vaszárda akkori hangulatát, igyekeztem elkerülni a vérontást.

Mindent összevéve, a tartalékos tábor-nok hosszú beszédében törekedett menteni magát s elhítni, hogy levelei és egész magatartása csak ijesztgetés akart lenni.

A csüörtök délelőtti ülés elején, amely háromnegyed 9 órakor kezdődött, Ignat tábornok, a hadbírósnak elnöke rámutatott arra, hogy Zelea-Codreanu Kornél és Cantacuzino-Granicerul tábornok lehető-

séget kaptak arra, hogy a Vaszárda elve-it és eszméit részletesen, teljesen szabadon kifejtse. Tekintettel erre, felszólítja az ezután kihallgatásra kerülő vádlottakat, hogy ne tartanak előadást, mert a had-bírósnak már tisztában van a Vaszárda el-méleteivel, hanem kizárólag azoknak az okoknak a megvilágítására szorítkozza-nak, amelyek folytán a hadbírósnak elé ke-rültek. Csakis egyéni szerepükről és az ellenük felhozott vádakról beszéljenek.

Az elnök ezután Ionescu Virgil mérnö-köt szólítja elő vallomástételre.

Ionescu: A múlt évben ismerkedtem meg Zelea-Codreanu Kornéllal s a szemé-lye iránti érdeklődésemből kezdtem tevé-kenykedni a Vaszárdában. Májushoz az-tán meghívtak egy értekezletre Duminea lelkész házába, ahol arról folyt a vita nem lehetne-e tojást kivinni és ezzel az exportüzlettel növelni a gárda alapjait? A tojásexportra azonban nem került sor de a Vaszárda vezetőivel való kapcsolo-tom ezután szorosabb lett.

A továbbiakban a decemberi választási küzdelemben való részvételét vázolja majd megemlíti, hogy december elején al-kalma volt találkozni Dumitrescu tábor-

ok, akkori csendőrfőparancsnokkal s a vele folytatott beszélgetéséből arra a következtetésre jutott, hogy a Vasgárdát fel fogják oszlatni. A feloszlítás pár nap múlva be is következett. Aznap éjjel 3 órakor letartóztatták és Jilavára vitték, karácsony előtt azonban szabadon engedték.

— Karácsony első napján felkerestem Cantacuzino tábornokot, — folytatja —, aki nevetve újságolta nekem, hogy fenyegető levelet küldött Duca miniszterelnöknek.

Elmondja ezután, hogy a merénylet után két órával érkezett Szinájába, ahol letartóztatták. Másnap Plojestibe vitték a rendőrségre s ott olyan vallomást írtak alá vele, amit ő nem tett. Amikor átadták az ügyésznek, mindent visszavont, amit a vallomásban aláírt.

Ionescu mérnök kihallgatása után az elnök felfüggesztette a tárgyalást. Az újrakezdés után több védőügyvéd tiltakozott ama mód ellen, ahogyan a tárgyalási beszámoló az egyes lapokban megjelennek. Petrovicescu tábornok főügyész lezögezi, hogy egyes lapbeszámolókat olyan kérdéseket tulajdonítottak neki, amiket nem tett s kéri a hadbírósgót, hogy akadályozza meg a hamis beszámoló megjelenését. Hotineanu ügyész szintén fokozottabb ellenőrzést kér a tárgyalás ismertetése terén.

BETILTOTTAK GOGA LAPJÁT

Goga lapját, a Tara Noastră, a belügyminisztérium tíz napra betiltotta amiatt, mert a szinajai gyilkosság perének tárgyalásáról szóló beszámolójában bennehagyta a cenzura-hivatal által törölt részeket.

Az ir szenátus leszavazta De Valerát

Dublin, március 23.

Az ir szabadállam szenátusa szerdai ülésén leszavazta azt a törvényjavaslatot, amely a kétkingés szervezet eltűnéséről intézkedett volna. A határozatot a szenátus 30 szavazattal hozta meg 18 ellenében.

Az ir szabadállam kényurának, De Valera tábornoknak ez a szenátusi határozat az első súlyos politikai kudarca.

Ujabb munkáskonfliktus a Dermata-gyárban

Kolozsvár, március 23.

A Dermata-gyár és munkásai között ismét kiújultak azok az ellentétek, melyek az utóbbi időben egyre gyakrabban jelentkeznek. A munkásság panaszai a munkaügyi felügyelőséghez fordult, amely már meg is kezdte a sérelmek kivizsgálását.

Eddigi hírek szerint minden remény megvan arra, hogy a munkaügyi felügyelőség elsimítja az ellentéteket.

Még mindig nem tudják, hogy ki a titokzatos budapesti pénzküldő

Budapest, március 23.

Tegnap számunkban beszámoltunk arról az alapján véve ártatlan, de érdekes ügyről, melyben a budapesti rendőrség nyomozást folytat. Ismeretlen valaki nagyobb pénzösszegeket küldöz szerteszét az országba ajándékképpen. Legutóbb a szegedi Országos Társadalombiztosító kapott ilyen pénzküldeményt s a postai utalványon Huszti Ibolya festőművész szerepelt. A festőművész után a Társadalombiztosító igazgatóját is kihallgatta a rendőrség. Az igazgató, aki grafológus is, kijelentette, hogy a feladóvevényen levő írás nyugodt és művelt emberre vall s nem lehet feltételezni az illetőről, hogy örült volna.

Kinevezték a legeslegújabb marosvásárhelyi tanácsot

Öt tanácsosi helyet ajánlanak a Magyar Pártnak

Marosvásárhely, március 23

A marosvásárhelyi városházára érkezett miniszteriumi távirat szerint a város ismét új időközi bizottságnak örvendezhet. Ezek a felülről kinevezett ideiglenes városi tanácsok az utóbbi időben botrányos gyorsasággal váltakoztak: 2 hónap alatt kétszer váltották le a város vezetőségét s ez most a harmadik „időközi”.

Az időközi bizottság elnökéül a távirat Dandea Emil doktort jelöli meg, ami legalább is vegyes érzést kelt majd a város magyar lakosságában. Dandea dr. 1922-től 1926-ig volt polgármestere a városnak s annakidején azzal tette emlékeztetessé nevét, hogy

1922-ben, éppen húsvét előtt egyszerre 76 magyar tisztviselőt távolított el a városi hivatalokból.

A bizottság alelnöke változatlan maradt, nevezetesen Misu Demetrescu, a tagok pedig Eulea bankigazgató, Murgu bankigazgató, Boila Ilarie műszerész és Jancu bankigazgató, továbbá öt magyar tag, a kiknek kijelölésére már felkérték a helybeli magyarpárti tagozatot. A párt ugyan még nem döntött, hogy részt vesz-e a város vezetésében, s ez irányban most hoz határozatot a vezetőség.

Az új városi vezetőség esküdtétele pénteken délelőtt már meg is történik.

Egyre hatalmasabb méretekben bontakozik ki a franciaországi kémkedési botrány

Több száz ügynököt, megbízottat, irányítót és alkalmazottat foglalkoztatott a hatalmas kém szervezet, amely egyszerre dolgozott Oroszországnak és Németországnak — Naponként szaporodik a letartóztatottak száma

Páris, március 23

A Switz-féle hatalmas kémkedési botrány, amelyben a vádlottak száma már meghaladja a kétszázat, egyre nagyobb izgalomba hozza a francia közvéleményt. A vizsgálóbíró kijelentette, hogy újabb sorozatos letartóztatások várhatók, mert a rendőrségi nyomozás legújabb eredményeiből az tűnik ki, hogy a kém szervezet több száz ügynökkel, megbízottal és irányítóval dolgozott.

A kém szervezet fejével, a Switz-házaspárral összeköttetésben állott egy nő, a ki néhány hónappal ezelőtt tünt el Párisból. A rendőrség azt gyanítja, hogy ennek a titokzatos nőnek fontos szerepe volt a kémkedési szervezett foglalkoztatásában. A francia és angol rendőrség most karöltve kutatja az eltűnt hölgyet, akinek a nyomára mindeddig még nem sikerült rákakatni.

Ujabb házkutatást tartottak Aubry

mérnöknel, aki a College de France vegyészeti intézeténél dolgozik. Rengeteg fontos fényképfelvételt és filmet találtak. A mérnök egyébként már napok óta letartóztatásban van. Házkutatás volt a College de France irodáiban és előadótermében is, itt azonban hírek szerint nem találtak semmi fontosat.

A nyomozás újabb adatai azt bizonyítják, hogy a leleplezett kém szervezet nemcsak Oroszországnak, hanem Németországnak is dolgozott. Lidia Stahl, akit nemrégiben fogtak le, három helyen is dolgozott egyszerre: a francián kívül angol és amerikai hadititkokat is megszerzett és értékesített. A francia sajtó szerint ez a legnagyobb kémkedési ügy, amely valaha izgalomba hozta Franciaországot. A Matin arról tud, hogy hasonló kémkedési ügy szálat bogyozza most az angol rendőrség is. Érdekes, hogy az angol kémkedési szervezet feje is amerikai nő volt.

Visszakapják a dévai csángók a véresemlékű harói legelőt

A harói roman lakosság és a dévai csángók között 11 év óta huzódó legelőpert a Semmitőszék a csángók javára döntötte el

Déva, március 23.

Tizenegy év óta huzódó erőszakos földkisajátítási per érkezett el utolsó felvonásához. Annakidején erősen foglalkoztatta az ország közvéleményét a dévai csángóktól erőszakosan elvett legelő ügye. Még 1923-ban történt, hogy a hunyadmegyei Haró község román lakossága egy napon megszállta a dévai csángók tulajdonát képező, a harói határban elterülő 85 holdas legelőt és semmiképpen sem akarták visszaadni.

A csángók pert indítottak a haróiak ellen az agrárbizottságnál és a rendes bíróságnál is, vissza is ítélték számukra a legelőt, de a haróiak ellenállása következtében birtokba mindeddig nem vehették. A különböző visszaigénylési eljárások so-

rán összeütközésre is került sor a dévai csángók és a román lakosság között, amelynek következménye egy halott és több sebesült lett.

A véresemlékű harói legelő ügye most ugylátszik elérkezett utolsó felvonásához, amennyiben a legfelsőbb fórum, a Semmitőszék is kimondta, hogy a jogtalanul és erőszakosan elvett legelőt vissza kell adni a csángóknak.

A semmitőszéki ítélet után, tegnap dr. Lőrinc Jenő ügyvéd vezetésével a csángóknak egy küldöttsége kereste fel dr. Miocu Romulus prefektust, kérve, hogy a prefektus közigazgatási úton tegye lehetővé a visszatért legelő birtokbavételét. A prefektus megígérte a küldöttségnek, hogy mindent el fog követni a le-

Dandea redivivus:

gelő zavartalan birtokbavétel érdekében. Amint ismeretes, a semmitőszéki ítélet előtt a nemzeti-parasztpárti kormány megkísérelte a békés kiegyezést a csángók és a haróiak között, amely azonban nem vezetett eredményhez. Arról volt szó, hogy a csángók a legelő helyett állami erdős területet kapnak kártalanítás fejében a dévai határban, de ebből a megállapodásból nem lett semmi.

A legelő birtokbavételével, amely nem lehetetlen ezuttal nem fog a haróiak ellenállásába ütközni és nem fog újabb véres eseményekre vezetni, még nem záródik le teljesen a régen huzódó ügy.

A semmitőszéki ítélet után a csángók kártérítési igénytel léphetnek fel és a tizenegy évre, évenkénti és holdankénti 1000 lejes követelést támaszthatnak a jogtalanul használt legelő után. A kártérítés összege évi 85 ezer lejt számítva, a kamatokkal együtt közel egy millió lejre megy fel.

Hogy ezt a kártérítési összeget be fogják-e tudni hajtani a csángók a harói román lakosságon, az egyelőre nagyonis kétséges.

Amint nemrégiben kimutattuk, a dévai csángó közbirtokosságnak létkérdés a most visszatért legelőnek azonnali birtokbavétele, mert a teljesen leszegényedett közbirtokosság az elvett legelő miatt eddig meg volt fosztva attól a lehetőségtől, hogy állattenyésztést folytasson. A csángók helyzetére egyébként jellemző a következő adatok:

A régi telepek, akik 54 családdal 88 holdon gazdálkodtak, felszaporodtak ez ideig 304 családra, ez a 304 család már csak 607 hold földön gazdálkodik.

Az új telepek kezdetben 44 családdal 346 holdon gazdálkodtak, de az új telepek is felszaporodtak 148 családra és ma már ezek is csak 292 hold földön gazdálkodnak.

Ezekből az adatokból is kitűnik, hogy a dévai csángók annyira leszegényedtek, hogy megélni nem tudnak a föld jövedelméből. Közel száz csángó családnak nincs egy talpalattnyi földje, se háza, nem beszélve arról, hogy az utóbbi évek alatt csapatostól vándoroltak ki, mert itthon megélni nem tudtak.

A koldusszegény csángóknak tehát azonnal vissza kell adni az elvett és 11 évig nélkülözött legelőt!

— Áldott állapotban levő nők, ifjú anyák, és többgyermekes asszonyok az enyhe természetű „Ferenc József” keserűviznek már mérsékelt adagokban való használatát által is könnyű és higított, ugyszintén rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyászat főképviselei a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és azt kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták.

Kalandos csempészfogás a cseh—magyar határon

Budapest, március 23.

Ipolyszög és Kiskővec határállomások közelében a magyar határőrök az utóbbi időben hatalmas teherautót figyeltek meg, amely állandóan összeköttetést tartott fenn Csehszlovákia és Magyarország között. A határrendőrök állandóan figyelték a gépet, de nem tudták elfogni. Szerdán délelőtt az autó újra átjött a határon. A kocsiból gumicsizmás emberek szálltak ki és hatalmas csomagokat raktak fel a gépre. A készenlében álló határőrök körül fogták a gépet, majd, amikor a soffőr menekülni akart, átlőtték a gép benzintartályát és kerekait. A kocsis utasai akkor megadták magukat. A teherautó belsejében nagymennyiségű és nagyértékű selyem volt. A csempészeket mind elfogták, vezetőjük, Marosani László kivételével, aki a megduzzadt Ipolyba ugrott és állítólag belefutott a vízbe. Letartóztatott társait, Vida Józsefet, Német Ferencet, Nagy Mihályt, Romhegyi Mihályt és Koprovindauer Gyulát Budapestre szállították.

Március 24-én szűnik meg az olcsó

HUSVÉTI VÁSÁR

GEORG FOITH & Co.

Sirada Regele Carol No. 22

Bűnvádi feljelentésekben is megnyilatkozik már az erdélyi szászok belső vizsgálata

Rágalmazási és becsületsértési tömegper, amelynek 126 szász polgár a vádlottja

Fajárló-e Taff Mihály, aki választási egyezményt kötött a sárkányi románokkal

Fogaras, március 23.

Fogaras megye egyik teki-tély-s községe Sárkány. Tekintélyes és érdekes község is, mert a lakosság felerébe szász, a másik fele pedig román s így kiválóan alkalmas arra, hogy a szász és román nemzeti érdekek megnyilatkozzanak, sőt összecsapjanak benne. Valami ilyesfélére van szó ezúttal is: a község szász és román nemzeti érdekei csaptak össze, ebből az egyébként teljesen törvénytelen között lezajlott összecsapásból azonban országos ügy lett. Országos ügy lett azért, mert az utóbbi időben a szászok körében mutatkozó súlyos ellentétek itt is teljes erejükkel mutatkoztak meg, másrészt pedig azért, mert egy szerencsétlen és balkezes politikai sakkmozgás következtében 126 sárkányi polgár került a vádlottak padjára s ezzel a község politikai — és törvényes politikai — harcából közönséges bűnügy lett, amely valóban kiterjedt a szászok egyetemes nemzeti megmozdulását és véleménynyilvánítását.

A 126 vádlott szász polgár egyelőre rágalmazás és becsületsértés címén került a járásbíró elé. A tárgyalás megkezdődött s előreláthatólag napokig tart, hiszen csak a vádlottak kihallgatása rengeteg időt vesz igénybe. A vádlottak és a tanúk egész tömegére való tekintettel a főmagánvádló ügyvédnek, Aldea Popa dr.-nak kérésére a bíróság kiűrtette a termet és a vádlottakat egyenként hallgatja ki.

A tömegper a legutóbbi községi választás viharából ered. A szászok külön, a románok szintén külön indultak a választási küzdelemben. Az utolsó napokban azonban az egyik szász gazda, Taff Mihály, illetve az ő vezetése alatt álló csoport, egyezséget kötött a románokkal s új listát nyújtott be. A választáson aztán a közös lista győzött, amelynek alapján 7 szász és három román került be a tanácsba. Az így választott tanács azonban nem tudott megalkulni, mert a megválasztott szász tanácsosok nem vállalták a közös munkát az ugyancsak megválasztott Taff Mihállyal. Így aztán a vármegyei prefektus javaslatára a helyi bizottság elnöke bizottságot nevezett ki.

A harc azonban még csak most kezdődött meg. A különálló szász lista hívei és a nemzeti szocialisták mozgalmat indítottak Taff Mihály végleges „elintézésére.” Ki akarták közönséges feljelentést adtak be ellene a brassói Consistoriumhoz, követelve, hogy ugy Taff Mihályt, mint ennek hasonló nevű unokatestvérét fosztják meg a presbiteriumi tisztségtől, mert fajárlóknak bizonyultak. Gottlieb Brantsch községi lelkész azonban nyilván azért, mert az ő véleménye szerint Taff Mihály és társa helyesen jártak el, a feljelentéseket, amelyeket 126 szász irt alá, nem küldötte tovább a Consistoriumhoz, hanem kiszolgáltatta a két Taff-nak. Ezek aztán a feljelentésekben foglalt kitételek alapján rágalmazási és becsületsértési pert indítottak a feljelentések aláírói ellen, akik között ott van Hans Roth dr. orvos, Georg Gross községi bíró és a falunak több más szász vezető egyénisége.

A tömegper kihallgatásai még tartanak. A vádlottak valamennyien úgy nyilatkoznak, hogy ők legjobb hitük és lelkiismeretük szerint írták alá a feljelentést, mert a két Taffot valóban árulóknak tartják, hiszen megszegtek az egyezséget, amit a szászok egymás között

kötöttek. A per kimenetelére elő természetesen nagy érdeklődéssel néz nemcsak a környék, hanem az egész szászok, mert minden jel arra vall, hogy tulajdonképpen ez a per is csak egyik mozzanata annak a harcnak, amely a szászok között a nemzetiszocialisták erőszakoskodása miatt legutóbb annyira elmérgesedett.

Budapesten és Prágában vitatják a római egyezményeket

Gömbös magyar miniszterelnök beszámolt a külügyi bizottságban — Pallavicini örgróf szerint elhibázott politika a németek felé való tájékozódás és a Dunavölgyében azé az államé lesz a vezetőszerep, amely hamarabb restaurál

Budapest, március 23.

A magyar képviselőház külügyi bizottsága szerdán délelőtti ülésén, hogy meghallgassa Gömbös miniszterelnök jelentését a római tárgyalásokról és azok eredményeiről. A miniszterelnök hatalmas és hosszú beszámolót tartott. A római tárgyalásokról fölvetett és aláírt jegyzőkönyveket politikai és gazdasági szempontból egyaránt méltatta, különösen hangsúlyozva azt, hogy az elért eredmények elsősorban Mussolini őszinte barátságának és Magyarország iránt érzett rokonszenvének köszönhetők.

A külügyi bizottság vitájáról még nincsen jelentésünk, politikai körökben azonban feltűnést keltett, hogy a miniszterelnök egyáltalán nem válaszolt arra a felszólalásra, amelyet Pallavicini örgróf tartott a felsőházban, részben a római tárgyalásokkal kapcsolatban, részben pedig a kormány külpolitikai irányvonaláról. Pallavicini felszólalása ugyanis rendkívül érdekes volt s alkalmas arra is, hogy a külföldi sajtóban is visszhangot keltsen.

Az örgróf mindenekelőtt azt fejtette, hogy a római tárgyalásokról és azok eredményéről a magyar politikai élet és a közvélemény nem kapott kimerítő beszámolót, amiből Gömbösre nem éppen kedvező következtetéseket lehet levonni. Sürgeti, hogy közelebbi és pontos adatok álljanak rendelkezésre s egyben Gömbös részletes indoklását kéri a Szovjettel való politikai összeköttetés felvétele kérdésében is, mert hiszen tagadhatatlan, hogy a magyar kormány Mussolini kívánságára változtatta meg eddigi álláspontját Oroszországgal szemben. Tudni akarja, hogy melyek azok a komoly okok, amelyek a szerződést létrehozták s egyáltalában milyen gazdasági előnyök származhatnak a szerződésből. Az ő véleménye szerint a Szovjettel kötött megállapodás politikailag elhibázott volt, gazdaságilag pedig már elkesztett.

Azután a magyar külpolitika általános irányvonaláról és ennek hibáiról beszélt Pallavicini. Szerinte nagy hiba volt, hogy a magyar külpolitika Németország felé húzódott, sőt a magyar revízió kérdését összekapcsolta a német revízió ügyével. Igaz a hivatalos külpolitika iránya az utóbbi időben eltér a régi elképzelésektől, de még mindig nem teljesen és nem határozottan, pedig nem lehet vitás, hogy amennyiben Magyarország a németekhez kapcsolódik, sohasem valósíthatja meg a maga külön célkitűzéseit.

A másik nagy külpolitikai hiba volt a gróf szerint az, hogy Magyarország 1931-ben nem állott határozottan Ausztria mellé. Ha ezt teszi, akkor úgy ma egészen más a helyzet a Dunavölgyében. A harmadik hiba pedig az, hogy nem készítették elő a kormányok a Habsburg-ház új trónraültetését, sőt Gömbös uralomrajutásakor egyenesen elvetette ennek a lehetőségét. Nem válnék a kormány szegényére ha átvizsgálná és megváltoztatná eddigi álláspontját.

A római gazdasági megállapodásokra vonatkozólag, bármilyen keveset is ért el a miniszterelnök, minden magyar hálás neki. Ő reméli, hogy a megállapodás sikeresebb lesz a kisantant gazdasági tömörülésénél. Politikai szempontból a római jegyzőkönyvekben hiányokat lát. Mélyen sajnálja, hogy a jegyzőkönyvek nem juttatják nyíltan kifejezésre, hogy Magyarország is készséggel vállal Ausztria függetlenségéért. A kisantant külügyminiszterek

egyhanguan kijelentették, hogy a restaurációt minden eszközzel megakadályozzák. Csodálkoznak, hogy a magyar kormány nem volt erre semmi szava. A kormánynak vissza kellett volna utasítania az ország belügyeibe való ilyen messzemenő beavatkozást. Az a meggyőződése, hogy a Dunamedencében azé az államé lesz a vezetőszerep, amely hamarabb restaurál. A revízió békésen csak a restauráció útján érhető el. (?)

A PRÁGAI VITA

A prágai képviselőház külügyi bizottsága előtt is a római egyezményről kapcsolatban folyt a vita. Benes beszámolója Stodola agrárpárti szöveghez s a külügyminiszter helyett maga utasította vissza Mussolininak azt a kijelentését, amely szerint Magyarország tiszta magyarok területét vették volna el. Aztán azt fejtette, hogy a tótok valóban nem viseltetnek ellenséges érzülettel Magyarországgal szemben, nagyon örvendenek annak,

hogy Magyarországgal kereskedelmi szerződés jöhet létre, ez azonban nem jelenti azt is, hogy a tótok mind magyarérzelműek volnának.

Kovalik dr. szlovák néppárti azt fejtette, hogy Magyarországon 30 ezer tót él, ami azt mutatja, hogy lehetetlen a politikai határokat a népségi határokkal összeegyeztetni. A békeszerződések éppen ezért tartalmaznak kisebbségvédelmi rendelkezéseket. Az ő nézete szerint Mussolini vasárnapi beszéde ellentétben áll a ténylegesen megkötött római egyezményrel s világosan a német „Drang nach Osten”-től való félelem bélyegét viseli magán.

— Ideges embereknek és lelkibetegeknek az igen enyhén ható, mindig megbízható, természetes „Ferenc József” kesz-rüviz — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — rendes bélműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremti.

Megszakadtak az angol-francia kereskedelmi tárgyalások

London, március 23.

Az angol-francia kereskedelmi tárgyalások szerdán hirtelen megszakadtak. A francia tárgyalóbizottság csomagolt és hazautazott.

Hivatalos helyen azt mondják, hogy mindössze halasztásról van szó csak, más források szerint azonban semmi remény nincs arra, hogy a tárgyalásokat újra folytatni kezdjék.

Huszonháromezer lakóház égett el egy japán városban

A halottak száma meghaladja az ezret

Tokió, március 23.

A 200 ezer lakosú Hakodate nevű japán város borzalmas tűzvész áldozata lett. — Szerdán éjszaka erős orkán dühöngött a város fölött. A szélvihar ledöntötte a városi népfürdő kéményét. A csonkán maradt kéményből kizudul szikraeső felgyújtotta a fából készült fürdőt, a hatalmas szélvihar pedig villámgyorsan vitte tovább a tüzet a szomszédos ugyancsak fából épült házakra, majd a szomszédos utcákra is.

Az oltás rövidesen teljesen lehetetlenné vált, mert

pár óra múltán a város háromnegyed része lángokban állott s egyetlen tűzoltóger volt minden.

A lakóházak nyolcvan százaléka teljesen megsemmisült.

A tűzkatasztrófának ezernél is több halottja van,

a fedél nélkül maradtak száma pedig 150 ezerre tehető.

Kétségtelenül örült a kolozsvári gyermekgyilkos

Kolozsvár, március 23.

Rațiu Joant, a kolozsvári gyermekgyilkost, ismét kihallgatta a vizsgálóbíró. Rațiu kijelentette a vizsgálóbíró előtt, hogy ő isteni küldetésre cselekedett, amikor megölte 14 hónapos kisfiát. Ebből a vallomásból is határozottan arra következtetnek, hogy Rațiu elmebajos, a kétségkívül rohamában követte el a kegyetlen gyilkosságot. Rațiu orvosi vizsgálatra elmeorvosi intézetbe utalják.

Nagybőjti árleszállítás!

KALLA
ÓRIÁS-BÜCKLING

1 darab kb. 250 gramm
mától kezdve csak Lei 12
darabonként

Már csak néhány napig kapható!

A véres Internacionálé, amely megszámlálhatatlan aranyakat keres:

Véglegesen kialakult az Európai Fojtóanyag Szindikátus

Páris, március 23.

A hadiiparnak, ez már a mérlegekből is köztudomású, igen vidám volt az ujeve. A *Schneider-Creusot* 1929 óta változatlanul 25 százalékos fizet, a *Skoda* 1932-ben 22 százalékkal lepte meg részvényeseit, az angliai *Vickers* pedig szerény 5 százalékos juttatást csak ugyan, de annál magasabb konjunkturája kezdődött ebben az évben. A *Sellier és Bellot*-cég részvényei rövid esztendő alatt 720-ról 1356-ra szöktek föl. Az *Aussiger Chemische*-t 1933 januárjában 505-tel jegyezték. Decemberben már 750-nel.

A hadiipar tehát nem panaszkodhatik. Jól megy neki. Sokkal jobban, mint ahogyan a nyilvánosságra hozott számokból sejteni lehet. A fegyverkezés, már lényegénél fogva is, rejtelmes iparág. Titokban dolgozik. Nem tudható, hány embert foglalkoztat, mit állít elő, kinek szállít, mennyit vág zsebre! Csak egy-egy kémjelentés kiszivárgott adatai gyaníttatják, hogy szörnyű dolgok készülnek. A brandenburgi Neuruppin-ban például óriási, földalatti repülőgépteret építettek. A felszínen békés sportpálya csábitja a polgárokat. A francia határon viszont dus, fekete szántót hasít ekéjével a gyanútlan elszázi paraszt. Néhány méterrel alatta modern katakombák húzódnak: beton-utak, acél-pincék az édes anyaföld méhében. Milliő kilogramm dinamit, bomba, ágyuk, tankok, lángszórók, gázak.

Az embernek sejtetnie sem lehet arról, mire állnak készen a pusztítás hatalmosságai. Maga a Konjunkturakutató Hivatal is, amelynek jelentéséből az adatokat veszem, csak sejtésekre épít. Becslése szerint például a nyílt hadiipar több embert foglalkoztat, mint 1913-ban, noha a termelés rendkívüli mértékben racionalizálódott. Anglia például másfélszer annyit gyárt munkanaponként, mint a háború előtt.

A jelentés szerint az ágyu- és robbantószeripar kitünően megy. A gyárakban 3 munkásréteg dolgozik éjjel-nappal, a kereslet óriási, a kivitel emelkedőben. A nemzetközi egyetértés e hazafias gyilokiparok között példás.

Összeműködésük, szervezethegük, befolyásuk, nyereségük azonban eltörpül a mérges gáz fejedelmeinek Internacionáléja mellett!

A háború előtt már fennállott egy robbantószeranyag-internacionálé: a Nemzetközi Nobel-Trust, amelynek Németországban, Franciaországban, Oroszországban és csomó más államokban voltak fiókjai. A háború alatt ez a trust felbomlott „nemzeti” részekre, amelyek önállóan működtek tovább. Természetesen, a részvényesek nem változtak. Csupán annyi történt, hogy a kisajátítható ellenséges tulajdon hazafias tulajdonná vált. A trust felbomlott.

Ugyanez a nemzetközösödési folyamat játszódik most le a mérges gázok iparának óriási világában. Az élen ezúttal a német vegyipari trust, a világszerte ismert *I. G. Farbenindustrie* áll.

Ez az óriási trust, amelynek belföldi profitját magas védvámok, behozatali tilalmak, állami támogatások biztosítják, üzletkörét kiterjesztette az egész világra és elsősorban a gyűlölt, halálos ellenségre, Franciaországra, amelynek nemcsak szabadmalmainak és technikai eljárásainak egy részét adta el, hanem 1929 végén a piacok elosztására vonatkozólag is szerződést kötött vele. A francia és német mérgefejedelmek közösen készítik elő a hazafias háborút egymás között.

1933 tavaszán az angol *British Chemicals Industrie Ltd*-vel ütötte össze a megállapodást a *Farbenindustrie*. Majd az amerikai *General Anilin Works*-szal egyeztet meg a profit-hazafiak. Nem hiányzik az *I. G. Farbenindustrie* keze az olasz *Aziende Colori Nazionali Affini* üzeméből sem. Spanyolországban a *Fabricacion Nacional de Colorantes y Explosivos S. A. Barcelona* keresi a nemzetközi trust részére a nemzeti osztalékokat.

Azok a robbanóanyagok, amelyekkel

Franciaország és Spanyolország az utóbbi hetekben az utolsó, kétségbeesetten lázadó marokkói törzseket megötlödötték, már Berlinnek is hozott hasznót.

Amint Hitler és Göring barna-legényeinek hadgyakorlatain már Madrid és Páris is keres.

Igy alakult ki azután az Európai Fojtóanyag-Szindikátus, amely szabályozza a termelést, árusítást, árat, megszünteti a konkurenciát és általában biztosítja a zavartalan nyereszkeskedést. Az alapszabályok értelmében bizonyos területeken csak is a *Fabricacion Nacional*, más területen csak a *Colori Nazionali*, ismét másan a *British Chemicals* vagy az *I. G. Farbenindustrie* tömeggyilkolhat.

Az Európai Fojtóanyag-Szindikátus végrehajtóbizottságának élén 2 német áll: Caro és Frank. A tagok névsora:

Spitzer (Franciaország).
Tilorsir (Franciaország).
Zenar (Olaszország).
Boecke (Olaszország).
Donegani (Jugoszlávia).
Thomandl (Jugoszlávia).
Hoffgärtner (Csehszlovákia).
Philipp (Csehszlovákia).
Hay (Norvégia).
Bruce (Norvégia).

A Véres Internacionálé gondoskodik arról, hogy az államok el legyenek látva gyilkokkal.

(m. i.)

Ilyen szerelem is van még:

Az imádott férfi ablaka előtti fára akasztotta fel magát egy szerelmes leány

Plojest, március 23.

Matei Olimpia diáklány, aki egyben tisztviselő is volt a plojesti pénzügyigazgatóságon, már régebbi idő óta szerelmi kapcsolatokat tartott fenn a pénzügyigazgatóság egyik ellenőrével. A leány egy irodában dolgozott az ellenőrrel és a hosszas együttlét nagyon alkalmas volt arra, hogy elmélyítse közöttük a kapcsolatokat, aminek aztán tragikus következménye lett. Matei Olimpia szerdán össze-

veszett udvarlójával s emiatti elkeseredésében éjszaka a férfi lakása előtt egy fára felakasztotta magát.

A halott leányt csak reggel 4 órakor találták meg. Bucsulevelet is hagyott hátra, amelyben azzal magyarázza elhatározását, hogy a fiú, akit ő nagyon szeretett, nem értette meg őt s emiatt nem is tudta kellőleg méltányolni szerelmét. Nem volt más megoldás, mint a halál.

Nincs még cukorkartell csak kartellárok vannak

Bukarest, március 23.

A cukorárak felszöktek, a cukorkartell azonban, mint egy jólétesült bukaresti gazdasági lap jelenti, ténylegesen még mindig nem jött létre. A tárgyalások még folynak, bár, mint a korábbi híradások is kiemelték,

a kartell létrejöttét biztosra lehet venni. A piac és a spekuláció előre „leszámította” a kartellárok és emelt, a hogy csak bírt.

A cukorgyárosok küldöttsége különben tegnap az ipar- és kereskedelemügyi mi-

nisztériumban járt és többek között bejelentette, hogy a kartell még nem kész s a közös eladási irodát ezideig még nem állították fel.

Ami az árakat illeti, ők — úgy mond — nagyban 24 lejért adják a porcukrot és 26 lejért a kockacukrot. A kicsinybeni árak tehát lehetnének 25, illetve 27 lejesek. Ha magasabb — a spekuláció és a közvetítőkereskedelem a ludas benne.

Egyszóval, kartell még nincs, csak kartellárok vannak.

Egy város drámája — számokban

A szatmári városi költségvetés nem számol a valódi helyzettel. Kisebbségi iskoláknak nem jut segély — de légi támadás elhárítására százezer lej irányoztak elő

Szatmár, március 23.

Szatmár város pénzügyi osztálya mára elkészítette a város jövőévi költségvetését. Ez a költségvetés, amelyet egészen nyugodtan a városi gazdálkodás drámájának is lehet nevezni, meglepő adatokat tartalmaz. Az első és legnagyobb meglepetés az, hogy a jövőévi költségvetés bevételét ötvenkétfélmilliő lejtben állapították meg és természetesen ezt az egyelőre még csak papíron levő ötvenkétfélmilliő bevételt vetették számításba a kiadási tételek megállapításánál. Tették ezt annak ellenére, hogy a polgárság vezetői esztendőik óta aggodalmasan figyelmeztetik a mindenkor városi tanácsot, hogy a bevételi tételeket ne tulságos optimizmussal kezeljék és a kiadásokat a minimumra szorítsák le.

Ez a kérés azonban teljesítetlen maradt. Legalábbis ez derül ki a város pénzügyi osztálya által elkészített tervből. Mert a jövő esztendőre nemcsak, hogy nem szál-

kiadási tételeket lényegesen felemeltek, ami csaknem példátlan az országban. Itt van például a legfájdalmasabb tétel: a városi illetékek kérdése. Évek óta hirdeti, hogy az illetékeket le kell szállítani, mert azok túl magasak és megdrágítják indokolatlanul az életet. A polgárság kívánsága azonban falra hányt borsó volt. Mint a költségvetésből kitűnik, nemcsak, hogy nem gondoltak az illetékek mérséklésére, hanem ellenkezőleg: az eddigi 3 milliő 300 ezer lej illeték bevétele a jövő esztendőre kilenc milliőban van előirányozva. A városi hatóság tehát ahelyett, hogy indokolt leszállítással könnyítene a polgárság helyzetét, ugylátszik suiyoibani akarja azt.

Ezzel szemben áll az a költségvetési tétel, amely a napnál is világosabban mutatja, hogy a városi épületek bérjévedelme egymilliő lejjel esett. Itt tehát indokolt volt a bérleszállítás, csak az illetéket nem lehet leszállítani?

Kulturális segélyezések céljaira százezer lej irányoztak elő a város. Nem tulságosan nagy összeg. A szétosztása igen egyszerű: a *Granița* címen meginduló román napilap negyvenezer lej szubvenciót kap, az Olimpia CFR sportegylet 30 ezer lej és harmincezer lej kapnak a román művészek. A magyar sportegyletek nem kapnak semmit. De, ami még fájdalmasabb a felekezeti iskolák sem kapnak semmit. Legalábbis nincsenek felvéve a költségvetésbe, holott a város adófizetői között nagy többségben vannak a kisebbségek.

Minden szociális érzék nélkülöz az a tétel, amely a munkanélküli segélyek eddigi 250.000 lejes összegét 150.000 lejre szálítja le. Kíváncsiak volnánk megtudni, hogy mi indokolta ezt a leszállítást? Talán kevesebb lett a munkanélküli? Ezt aligha hisszük!

Ugyanakkor azonban mosolyogni kell a következő tételen, amely légi támadások elhárítására 100 ezer lej állít a költségvetésbe. Először ma még nincs háború, tehát pillanatnyilag nem valószínű, hogy a várost légi támadások fenyegetnék, másodsor pedig ha komoly légi támadásról lehetne szó, erre aligha lenne elég az előirányozott százezer lej.

GAZDÁLKODÁS A VÁROSI ÜZEMEKBEN

És most nézzük meg a városi üzemeket. Elsősorban itt van a városi erdőüzem, amely felbecsülhetetlen értéket képvisel. Az üzem tiszta jövedelmét a költségvetés mindössze 300 ezer lejtben irányozza elő. Ugyanakkor erre az üzemre hatmillió lej az évi kiadás. Az erdőgazdaság tehát nem a valóságos érték, a befektetett tőkének csak pici hányadát hozza meg, holott ezzel az üzemmel megfelelő gazdálkodás mellett könnyen milliókat is lehetne keresni.

A tízmilliós városi kölcsönrel újjaszervezett villamos-üzem is érdekes beállításban szerepel a költségvetésben. A villanyüzem 6 millió 800 ezer lej termelési költséggel 1 millió 100 ezer kilowatt áramot termel. Ez azt jelenti, hogy egy kilowatt áram ára 6.1 lejtbe kerül. Aki ebből következtetéseket akar levonni, megállapíthatja, hogy vagy a termelési költségek elviselhetetlenül magasak, vagy a termelési viszonyok teljesen leromlottak, mert egy félig-meddig normális menetű üzemben is az önköltség legfeljebb a fele lehet annak, amennyiben a szatmári üzem termelése kerül. Az igazság kedvéért el kell ismerni, hogy ebben nem a város jelenlegi vezetősége a hibás. Ezt már így vette át. A hatmilliós üzemköltség áramdíjban tízenegymilliő jövedelmez. A tiszta haszon 1 millió 900 ezer lej, amiből látszik, hogy az üzemhez szorosan nem tartozó költségek felemésztik az üzem bevételeit.

Ehhez hasonló szomorú eredmények jellemzik az egész költségvetést, amelynek elkészítésénél beismerten nem az utolsó három év átlagát vették alapul, hanem az elmúlt évtized bevételezett összegeket. Ezt a tényt, mint fölvet hangsúlyozza a városi vezetőség, de nagyon kétséges, hogy éppen emiatt a hangoztatott „fölv” miatt a minisztérium nem dobja-e vissza az egész költségvetést? Hiszen reális alapon elkészített költségvetésről, legalább a háromévi átlagot kellett volna alapul venni.

A költségvetés elkészült.

Ez a költségvetés egy város drámája számokban.

Aki ért a számokhoz, az sok mindent olvashat ki a szürke költségvetési tételéből.

Többek között kiolvashatja a városi gazdálkodás egészen szomorú eredményeit.

(b. l.)

Szerencsés számok

Bukarest, március 23.

Az állami osztálysorsjáték ötödik osztályának tizenkettedik húzása napján a következő számok nyertek:

50 ezer lej nyert 40283, 76735.
20 ezer lej: 9180, 10199, 16053, 17848, 18618, 18888, 25520, 47358, 62553, 73584.

Kihúztak továbbá 1613 darab 15000 és 5500 lej közti nyereményt. A 30200 darab össznereményből kisorsoltak eddig 27625 darabot, kisorsolandó tehát még 2575 nyeremény és az 5 milliő lejes jutalom, vagy öt darab egyenként egymilliő lejes jutalom. A húzás március 26-ig tart.

HIREK

NEMES FERENC:

Vers az Édeshez!

Kelt: a cukordrágulás napján

Emlékszel, milyen cukros volt a múlt?
A szám édes, forrón hozzád simult!
és habár ez talán diszkrét adat...
hiszen két lejért szívtam ajkadat!

Most szenvedésről szólnak a sorok,
boldogságom cukorkockán forog!
Harmincegy lejt, oh mondd, honnan
vegyesek,
hogymézt régi szeretőd legyek?!

Meddig haladsz még ezen az uton?
Barátod van! Ne tagadd! Jól tudom!
A kartel tarti el, az a vén malac,
biztos vagyok, hogy a nyakán maradsz!

Oh, mondd, édes, mért tetted ezt velem?
Hát pénzen mulik csak a szerelem?
Mit csinálnak a kismemberek?
Nemcsak én vagyok, van még rengeteg!!

A cukorkockát elvettem én,
kibékülésre nincsen már remény!
Megutáltalak, nem bánom, utálj,
keserű bár, szakítanunk muszáj!

Nagystilű lettél, aljas, céda vagy,
csak aztán pénzes palikra akadsz...!!
Mert oly bolondot, nem tudok tizet,
aki neked harmincegy lejt fizet!!

— Gyorsított eljárás alapján ítélték el a csempész grancsár katonákat. Szatmárról jelentik: A B. L. tegnapi számában részletesen beszámoltunk arról a csempész kirándulásról, amelyet Csedreg községben Rus Joan és Dámián Alexandru grancsárkatonák kíséretében Cseh-szlovákiába tettek a csempészek. A szatmári törvényszék gyorsított eljárás alapján már ítélték el a csempészek fölött. A két katonát 6—6 hónapi fogházra ítélték és mivel vétettek a katonai szolgálat ellen is, átadják őket a kolozsvári hadbírósnak, amely külön is ítélik felettük. Lázin Lászlót bünpártolás címén 1500 lejre, Kenderes János gazdálkodót hat hónapi fogházra, Lázin Sándorét 500 lej pénzbírságra ítélték. Lázár Ignácot és a többi vádlottakat bizonyítékok hiányában felmentette a bíróság. Az ítélet ellen az ügyész fellebbezett, de fellebbeztek a marasztaló ítélet ellen a vádlottak is.

— Ki akar mértékhitelítő lenni? A brassói mértékhitelítő hivatal közti, hogy miniszteri rendeletre 1934. április 24-én Brassóban vizsgát tartanak azok számára, akik mértékhitelítői diplomát óhajtanak szerezni. A vizsgarabocsátás iránti kérvények április 5-ig küldendők be a Direcțiunea Măsurilor, Greutăților și Metalelor Prețioase Bukarest, III. Str. B. Mussolini 42 címre. Vizsgára Brassó, Háromszék és Udvarhely megye területéről jelentkezhetnek. A vizsga helye Brassóban, a Katonakórház-utca 9 szám alatt lesz. Érdeklődni lehet a brassói mértékhitelítő hivatalnál.

— Háromszék megyei hírek. Saját tudósítónk jelenti: Csomakörös község időközi bizottsága a falu szélén elvezető közlekedési út használatát rendeletileg betiltotta, mivel az út a nagy sár miatt járhatatlan. A falusiak ezáltal csak nagy kerülővel juthatnak ki az országból. Az út kijáratára még ezideig előkészület sem történt. — Az Erdőpar R. T. kovásznai igazgatója, Gábor Dezső, hivatalos utazás közben súlyos balesetet szenvedett. Az Erdőpar keskenyágú kocsijában olyan szerencsétlenül esett el, hogy vállgerincét törte. Lakásán ápolják. — A Kovásznai Kommandóval összekötő siklón a személyforgalom tilos. A tilalom dacára Böcsi Mária pávai asszony felkapaszkodott a sikló kocsjára. Amikor azonban a még mozgó kocsirol le akart ugri, olyan szerencsétlenül esett, hogy a kerék jobb karját tőből lemetezte.

— A bogszegi véres tragédia utolsó jelenetei. Aradról jelentik: A családirtó, majd öngyilkossá lett Szabó Józsefet, a bogszegi borzalmas családirtás elkövetőjét, szerdán délután boncolták fel. A boncolás különböző testi rendellenességeket állapított meg. Érdekes, hogy Szabó József arcan nem nőtt szakáll, valami szintelen pihe fedte csak az arcát. Szabó Józsefné hazafelé a vonaton tudta meg a borzalmas családirtást. Elhatározta, hogy elköltözik a faluból és a szomszéd községben lakó hugához költözik.

Elégge egyhangu konyha, a hét minden napján főtt csirkét és barna kenyeret enni. Hát még hétről-hétre ugyanazt enni. Nemcsak az ember unja meg, de a gorilla is. Legalábbis a londoni állatkert két gorillája, Moina és Mok, alaposan megunták. Előbb csak azzal kezdődött, hogy a napi ételadagot hozó ápolót, minden régi szokásukkal ellenkezően, nagyon barátságosan fogadták. Mikor pedig ennek a csendes tüntetésnek nem lett meg a kellő eredménye, Moina és Mok — nyilván hosszabb tanácskozás és együttes megállapodás után — egyszerűen éhségsztrájkot kezdtek. Nagyon természetes, hogy ebben a harcukban ők maradtak a győztesek és a londoni állatkert igazgatósága kénytelen volt változatosabb menüt állítani össze a két ingyen számára. A csirke helyett különböző növényi ételeket kapnak, a fekete kenyér helyett fehér kenyeret pajjal. Desszertül pedig narancsot, meg egyéb gyümölcsöt. Ehhez különösen ragaszkodnak. Lehet, hogy Londonban sokszor sok ezer munkanélküli és nyomorgó szívesen beletörődne a főtt csirke és barna kenyér egyhangu kosztjába, de Moina és Mok nem munkanélküli emberek, hanem gorillák. Mint ilyenek, a londoni állatkert legnevezetesebb vendégei. Nyilván tagadják a darwinizmust. Kizártnak tartják, hogy az ember tőlük származzék. Az ember! Próbálja valamelyik utánózni őket.

Utcai zavargások Newyorkban

A munkások sztrájkmozgalma a 30 órás munkahéi ellen

Newyork, március 23.

Az amerikai munkásságot érzékenyen érintette a 30 órás munkahét terve, ugyanis attól tartanak, hogy a 30 órás munkahét fizetéscsökkenést is fog eredményezni. A vas-, fém- és gépkocsimunkások szerdán Newyorkban már sztrájkba is léptek, hogy ezzel a 30 órás munkahét bevezetése elleni tiltakozásuknak kifejezést adjanak.

A munkásság a kora reggeli órákban a színházi negyedben tüntető felvonulást

rendezett. Az utcákra összehozták a tárgyalókat és a gépkocsikat halomra gyűjtötték.

Mikor a rendőrség közbelépett, a tüntetők ellentálgattak és

csakhamar verekedés fejlődött ki a rendőrök és munkások között.

A zavargások és verekedések kisebb megszakításokkal a késő esti órákig tartottak. Ugy a munkások, mint a rendőrök sorában számos sebesülés történt.

EMMA HOLLAND KIRÁLYNÉ

a napokban 76 éves korában meghalt. A népszerű királyné halálát hörghurut okozta, amelyből tüdőgyulladás fejlődött s rövidesen le is győzte a matrónakörben le-
vő királyné szervezete.

— Pénzhamisító társaságot tartóztattak le Tordamegyében. A tordamegyei Szentmihály községben letartóztattak egy pénzhamisító társaságot, amely hamis százezeseket gyártott és hozott forgalomba. A társaság három tagja a község jómódú gazdái, névszerint: Cirova, Page-tanu és Fodor Zs. és Simoca Miklós. A tordai ügyészség kiszállt a községbe, ahol pénzhamisító gépet, számos hamisítványt lefoglalt és a tetteseket Tordára kísérte be. A kihallgatás az ügyészségen most van folyamatban.

— Az Ember Tragédiája műkedvelőkkel. Bukarestből jelentik: A Bukaresti Magyar Műkedvelő Színpad tagjai április elsején este 9 órai kezdettel színre hozzák Madách Imre örökértékű színművét, Az Ember Tragédiáját. Az előadást a műkedvelő színpad tagjai a „Baraschemu” színház termében — Julius Barasch-utca 15. szám — rendezik meg. Az előadás érdekességét emeli az, hogy ezalkalommal először vállalkoznak műkedvelők. Az Ember Tragédiájának úgy művészi, mint technikai szempontból egyaránt nehéz feladatára.

— Betörésen ért cigányok. Csikszere-dáról jelentik: Kedves Mihály csikszere-domokosi gazda feljelentést tett a csendőrségen, hogy ismeretlen tettesek éjjel behatoltak az udvarára és onnan az összes könnyebben megmozdítható tárgyakat elvitték. A feljelentés nyomán beindított nyomozás során kiderült, hogy a betörést Gábor János Gáboré és Gábor János Miklósné nevű odaváló cigányok hajtották végre. A két cigány ellen a megtálat bűnfelek és terhelő tanuvallo-mások alapján szigorú eljárást tettek folyamatba.

ABLAK

Aranyere miatt ne keseredjék el!

Az örökös kellemetlenségek és fájdalmak befolyásolják kedélyünket és hangulatunkat, holott éppen a mai nehéz időkben van szükségünk optimizmusra. Egész bizonyosan ismét bizakodó és jókedvű lesz, mielőst kísérletet tesz a „Goedecke”-féle

Anusol-aranyérkupokkal

és megállapítja, hogy ez a szer milyen kitűnő hatású. Már nagyon sok szenvedőn segítettek az Anusol aranyérkupok és a mellett ez a szer az orvosok között is évtizedek óta a legnagyobb tekintélynek örvendő. Kapható gyógyszerárakban.

női lélek megújulásában látják az egyedüli kivezető utat a családi élet mai válságából. Az „Asszony lesz a lányból” című nagyszerű regény szerzője ezalkalommal a házasság és szerelem problémáját dolgozza fel az amerikai úri középosztály életének friss keresztmetszetében. „Az utolsó fillérig...” című regény egy fiatal női lélek fejlődésének tükörképét adja boldog menyasszonyának utolsó, gondtalan napjától kezdődően, majd későbbi csalódásain, vívódásain és harcain keresztül. Olyan női lelkét ismerünk meg benne, akit nem tudnak letörni a külső megpróbáltatások, aki okosan, józanul, de mindig kellő tapintattal küzd otthonunk nyugalmáért és ezért a férfiert, akinek szerelmes társul szegődött, akiben azonban nem lel támaszára. Osodálatos asszonyi sorsok, sirig tartó szerelmek rejtett mélységei bontakoznak ki szemünk előtt az életnek csodálatosan tarka forgatagából. Az élet minden sorsfordulásában a párja mellett hősiesen kitartó asszonyi szerelem sugározza be a könyv minden lapját, úgy, hogy szeretet, jószág és bölcsesség derűje árad belőle az olvasó szívébe is. Sophie Kerr-nek erről a legújabb könyvéről is elmondhatjuk, hogy utját máris biztosította az olvasók szívéhez, de különösen odakívánczik minden fiatal leány és asszony kezébe. A lendületes fordítás dr. Endre Dénes dícséretes munkája. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában.

— Repülőbizottságot a kontárok ellen. Csikszere-dáról jelentik: Dr. Otetea Valér csikme-gyei főispán elött Kockás, Vécsei és Bereg csikszere-dai építésszek vezetése alatt a megye építőiparosai írásban átnyújtott emlékiratban és előszóval is kifejtették, hogy iparuk gyakor-lása az egyre szaporodó kontárok miatt lehetetlenné vált. A falusi és városi kontárok nap-ról-napra szaporodnak s ők, akik horribilis közterheket viselnek, odajutottak, hogy a legnagyobb építkezési szezonban is összetett ke-zekkel állanak az utcasarkon és várhatják az idők jobbrafordulását. Kifejtették, hogy a kon-tárok letörése érdekében szervezzenek egy re-pülőbizottságot, mely szükség szerint, rajta-ütésszerűen fölülvizsgálja a megye területén folyó építkezéseket s megvizsgálja, hogy ipar-engedéllyel rendelkező építésziparos vállalta-e azt. A megye feje jóindulattal hallgatta végig a panaszokat és kijelentette, hogy minden tőle telhetőt elkövet az építőiparosok érdekében. Írásban betérjesztett emlékiratukat áttanulmányozza és szükség szerint fog intézkedni.

Ma már nincsenek lakatlan szigetek. A föld minden porcikáján megvetette lábát az ember és mégis a fantázia-teremtette lakatlan szigeten játszódik

HÉTI SÁNDOR:

AZ EZEREGYEDIK BÁBEL

című kalandos és izgalmas regénye, amely a B. L. és a Népujság aján-dékregénylistájának következő kötele.

Gyujtogatás és hasfelmetzés

Két megdöbbentő emberi tragédia a nagyszebeni forgatagban

Járom a nagyszebeni utcákat és figyelem a nagyszebeni forgatagot, amely szinte percenkint termeli ki magából az eseményeket.

Fényképező gépem fényérzékeny lencséjén ebből az alkalomból két megdöbbentő kép rögződött meg. Ime:

A nagyszebeni törvényszék büntetőtanácsa előtt a napokban egy vizaknai lakos állott vádlottként.

Guist Mártonnak hívják, 30 éves és a vádirat szerint három év alatt hatvanrendbeli gyujtogatást követett el.

Ennyit mond a vádirat és még megjegyzi, hogy a vádlott, aki hat hónapot töltött már vizsgálati fogságban, azelőtt elmeorvosintézetből szabadult ki.

És most mégis bírák, komoly tekintetű urak itélkeznek a vizaknai szerencsétlen pirománikus felett, aki a rendőrségen és és most is azt hajtogatja, zavarosan révedező szemekkel, hogy azért gyujtogatott, mert kedve tellett a tüzek nézésében.

Ime a modern Néró, egyszerű paraszti kiadásban...

Akiből azonban a nagyszebeni törvényszék háromévi börtönre szóló ítéletét következtében egy szám lett a fegyház névsorában. Egy szürke, fegyencruhas szám, aki magában hordja a társadalom egész betegségét.

A gyujtogatás, amelyért most csak a vizaknai gazda lakolt, mert reá bizonyították...

És a másik felvétel? Még retusálva sincsen. Ugy adom a maga meztelen valóságában, ahogy hallottam.

Petru Posea resinári (szebenmegyei) 80 éves gazda pár héttel ezelőtt lábát törte. Az agastyán, aki talán egész életében nem volt beteg és most, hogy felesége meghalt, rokonai nem gondozták, lábátörésével, beteg, tehetetlenül ott vergődött vackában.

Nem sokáig. Rövid idő alatt határozott. Bátran, halálmegevető bátorsággal elővette kését és anélkül, hogy a hasfelmetzés borzalmas keleti jelentőségű fogalmát ismerte volna, felvágta a hasát.

És az előhívott orvos, már hiába kötözte volna be az agastyán kilógó beleit...

Altalános örömet keltett a nagyszebeni gazdasági körökben a kereskedelmi és iparkamara fennmaradása

Mint ismeretes, a kormány első leépítési listáján a halálraítélte erdélyi kamarák között a nagyszebeni kereskedelmi és iparkamara is szerepelt.

Már az első intézkedésekben, amely a kamarák számát felemelte, szerepelt a nagyszebeni kereskedelmi és iparkamara, amelynek fennmaradását a nagyszebeni gazdasági érdekeltségek hatalmas gyűlésekkel, memorandumokkal és jogai hangsúlyozásával szorgalmazták ki.

A nagyszebeni iparkamara a végleges intézkedés szerint most már biztosan megmarad és ennek folyamán most már megindulhatott a politikai tülekedés is a kamara vezetőségi állásaiért.

A nagyszebeni kamarát most még a multbeli vezetőség irányítja, de a politikai cselszövésnek kapcsán már megindultak a különböző híresztelések.

A kiküldött miniszteriumi felügyelőknél, akarva-nemakarva, elismerő jelentést kellett küldeniök a nagyszebeni kamaráról, amelynek vezetőségét, mint hírlík, a napokban mégis időközi bizottsággal fogják felcserélni. Amely természetesen liberális színezetű lesz.

Altalános örömet keltett a nagyszebeni gazdasági körökben az a hír, hogy a nagyszebeni iparkamara hatáskörébe, amelybe eddig csak Szebenmegye tartozott, még más, felosztott kamarák területeit is csatolni fogják.

Ilyenformán szó van arról, hogy a felosztott gyulafehérvári kamara hatáskörébe eső területeket: Alsófehér- és Kisküküllőmegyéket, azonkívül Medgyest és Ramnicul-Valceat is bekapcsolják a nagyszebeni kereskedelmi és iparkamara alá. A területben kibővült nagyszebeni kereskedelmi és iparkamara most már hatalmas keretben készíti a szokásos mintavásárra, amely ebben az évben augusztusban fog lezajlani az ország legjelentősebb gyárüzemeinek részvételével.

Egy hivatalos nyilatkozat:

Dr. Piso képviselő, a nagyszebeni időközi-bizottság elnöke kijelentette, hogy a város élén román polgármester marad

A nagyszebeni városháza körüli szennyvedélyek és inzultusokban kirobbanó egyenetlenkedések elültek. Jelenleg szélcsend van, nagy és vésses nyugalom, a melyből valószínűleg újabb viharok fognak megszületni. Ebben a látszólag békés hangulatban felkerestük dr. Piso nagyszebeni liberális képviselőt, az ottani liberálistágot tagozat megyei elnökét, aki most az időközi bizottság elnöke is lett és nyilatkozatot kértünk. Dr. Piso szívesen állott a B. L. rendelkezésére és a következőket mondta:

A liberális párt kormányátvételével egyidejűleg dr. Goritz szász polgármestert is leváltották, aki 15 éven keresztül állott a nagyszebeni városháza élén. Időközi bizottságot neveztek ki, amelynek élére átmenetileg dr. Ivan nagyszebeni ügyvéd került.

Ezután kötötte a kormány azt az emlékeztető paktumot a szászokkal, amelynek értelmében Segesváron és Nagyszebenben szász polgármestereket engedélyez.

A nagyszebeni szászok természetesen mindent megkísérelt ennek az ígéretnek a kiszorgalmazására, azonban a nemzeti érzelmi szebeni románság ebben érzelmeinek megsérését látta és többbizben tüntetett a szász polgármester ellen. Az ellentétek kiegyensúlyozására és lecsendesítésére jobbnak láttuk, hogy az előző interimárbizottságot, amelyben a szászok nem voltak hajlandók közreműködni, kicseréljük és a jelenlegivel pótoljuk, a melynek élén én állok és amelyben jelenleg a szászok vannak arányszámukhoz méltóan többségben, mivel a bizottságban öt szász és csak négy román tag van.

Ez a bizottság békésen akarja a két nemzet között az egyenetlenkedéseket elsimítani és reméli, hogy kísérletei sikerre is fognak vezetni.

Véleményem szerint minden lokálpatriotizmustól mentesen és minden kör-

mánypaktum ellenére is, a nagyszebeni románságnak jogai vannak ahhoz, hogy a városházát román vezesse, akárki is legyen az. Különben is a küszöbön álló községi választások el fogják dönteni, hogy ki kerüljön a városháza élére.

Eddig a nyilatkozat, amelyhez saját értesítéseinket fűzhetjük. Általánosan elterjedt vélemények szerint a második bizottság kinevezését ugyanolyan harcok előzték meg Nagyszebenben is, mint Marosvásárhelyen.

A két időközi bizottság közötti harcban a második számú győzött és annak beiktatásánál a sértődött elsőszámú interimárbizottság egyik tagja sem jelent meg és most minden erőfeszítést megtesz, hogy ezt a kinevezést érvénytelenítse.

A nagyszebeni liberális pártszervezetben tehát áll a harc, akárcsak a marosvásárhelyiben.

Hiszen ugy szép az élet és ugy izlik a konc, ha harcolunk érte...

Fabritius és Glondys párbaja

A nagyszebeni déli korzón sétáló elegáns hölgyek és urak között valóságos versenyfutást rendeznek a hangos, nagyszájú rikkancsok, akik most egy nagyszebeni szász hetilap, a nemzetiszocialisták hivatalos lapjának, az „Ostdeutscher Beobachter”-nek a rendkívüli kiadását terjesztik. És e lap címéhez a legfontosabb cikk címet is kiáltják, amelyért a rendkívüli kiadás készült. „Sie wollen keinen Frieden” — Ök nem akarnak békét — kiáltják bele a sétáló közöleménybe az erdélyi szász-ság tragédiáját. „Ök nem akarnak békét” — kiáltja hatalmas és ríktó fekete betűkkel Fabritius százados lapja és mindenkinek tudomást kell venni arról, hogy Fabritius, a romániai Hitler-helytartó hadat üzent Glondysnak, az erdélyi szász püspöknek. És azt is el kell olvasni a lapból, ha már az ember megoette, hogy Glondys püspök hatalmas röpiratban tiltotta meg az erdélyi szász egyház alkalmazottjainak, papoknak, tanítóknak, egyházi tisztviselőknak, hogy a Fabritius-féle mozgalomban részt vegyenek és felfüggesztéssel fenyegeti őket. És erre a fenyegetésre ume a katonás napiparancs, amely a nagyszebeni szász lap rendkívüli kiadásából, fekete betűk sorával, felel vissza. „Gyáva és áruló, aki megtagadja a mozgalmat! — írja Fabritius százados, az új kor Messiása — folytassátok működéteket és kérjétek minden egyes esetben fegyelmet magatok ellen”. Azóta ő maga is „gyáva és áruló lett”. Helyesebben: megjött az esze.

Szebeni szász urileányból lett berlini filmsztár játszott Budapestén egy magyar film főszerepét

A nagyszebeni utcákon, kávéházakban, útlekekben hatalmas plakátok hirdetik az egyik nagyszebeni mozi filmjét. A szokványos beharangozáson, a „szencziós hangos operette” és más disztó jelzőkön kívül, nagy piros betűkkel külön érdekességet hirdet a nagyszebeni mozi.

Az első és egyetlen nagyszebeni származású filmsztár — Tina Eichlers játsza az „Egy éj Velencében” című Strauss-film főszerepét. És hogy Nagyszebenben mindenki ráismerjen a fiatal nagyszebeni szőke leányra, akinek a műkedvelői sikerek alkalmával mindig nagy jövőt jósoltak, a mozi-plakátokon zárójelben a szebeni szász urileánynak, kispolgári és jól ismert neve: az Eichler Gusti is látható.

A nagyszebeni mozi, amelyben a nagysikerű, Budapestén és Velencében forgatott film megy majdnem két héten keresztül, zsufolva van és a nagyszebeni lokálpatriotizmus lázában, amelyben napokig a nagyszebeni állatorvos leánya játsza a főszerepet, meglátogatom a berlini filmszillag édesanyját, hogy nyilatkozatot kérjek tőle.

Rövid kis visszatekintéssel kezdődik az interjú:

Gusti már fiatal lány korában játszott műkedvelői előadásokban, de férjem, — mint ahogy az lenni szokott — sohasem akart halni arról, hogy művészi pályára lépjen.

A bakfisúvok után egy szerencsétlen házasság következett. Leányom egy fiatal tiszthez ment férjhez, akivel azonban csak egy évig élt és ezután Bécsbe ment, ahol beiratkozott a zsiniskolába.

A zsiniskola elvégzése után kisebb bécsi színpadokon, majd csehszlovákiai német színpadokon lépett fel.

Két évvel ezelőtt egy nyáron Karlsbadban vendég szerepelt az ottani német színtársulat előadásán és az előadás a proszocium-pályaholyban a fürdőhelyen tartózkodó Mária román királynő is megjelent.

A királynő nagy élvezettel hallgatta végig az előadást, majd, amikor értesült arról, hogy leányom erdélyi származású, bemutatatta magát.

nak és adjutánsa által nagy virágcsokrot küldött a leányomnak.

Bécsben lett figyelmes egy étteremben a leányomra egy filmrendező, aki egy készülő filmből már nagyobb szerepet juttatott neki. Innen Berlinbe került, ahol színházban is fellépett és filmekben is vendég szerepelt.

Berlinből egy magyar érdekltség hívta meg, tudván, hogy jól beszél magyarul, Budapestre, az eddig legnagyobb magyar film, az „Egy éj Velencében” c. film főszerepének eljátszására, amelyben Balla Lici, a befutott pesti színésznő volt a partnere.

Budapestén, ahol a film műtermi felvételeit és Velencében, ahol a film külső felvételeit vették fel, én is együtt voltam a leányommal, akit mindenhol szerettek és ünnepelek.

És a további tervek, — kérjük az anyától, aki közben egy pár tucat fényképet és a hasábs kritikát is megmutogatta.

A leányom most Berlinben játszik egy színházban filmről, szórakoztató operettfilmekről, most egyelőre nem lehet szó Németországban, mert ott most inkább hazafias filmek készülnek. Nincsen kizárva azonban, hogy ismét egy magyar film főszerepét fogja játszani a leányom Budapestén.

Talán baj van a...

Sőt. Első férjem tiszt volt, míg második férjem, leányom mostohaapja, Schoppelt nyugalmazott állatorvos, szintén fajtiszta germán családból származik.

Szóval ez a szebeni kislány mindenképpen rendben volna.

Kedélyes farsang Nagyszebenben

A nagyszebeni zsidó társadalom kedélyes farsangutó előadást és táncmulatságot rendezett a „Római császár” kávéház nagytermében. Azt mondják, hosszú évek óta nem volt ilyen ötletes előadás és ilyen jól sikerült, reggelig tartó táncmulatság a szász-ság gócpontjában, mint ez, amelyen — hogy bizonyítsák is legyen, — több mint harminc üveg pezsgő fogyott el. De tegyük hozzá gyorsan: jótékony célra, a betegek és szegények felségélyezésére...

A rendezés érdeme Grünberger József kereskedő, aki minden hasonló társadalmi kezdeményezésben élénk részt vállal. Most egy magyar és zsidó játékosokat egybefogó teniszpálya felépítésén fáradozik, mivel ennek a két nációnak még teniszt sem szabad játszania a szászokkal.

A nagyszebeni „Ferencváros”

Nagyszebennek az a fertálya, amely a budapesti „Ferencváros”-hoz, vagy a bécsi „Ottakring”-hez hasonlítható, a Cibiny folyó melletti Lópiactér, amely egyúttal a cigányok kerülete is, ahol majdnem egy kilométeren keresztül egy villanylámpát sem lehet látni.

Tisztelettel kérjük az időközi bizottságot, hogy ha már egymást váltogatják is, hogy ha már a politikai vesszőfutásokban merül ki minden tevékenységük, miért nem járnak egyszer este hét óra után ebben a kerületben. Meglátnák, hogy ez veszélyesebb, mint az interimárbizottság. Abból csak egy miniszteriumi távirattal leválthatják az embert, itt pedig maholnap csak késszurások árán mentheti meg az ember a bőrét. Ez pedig mégse kellemes, nemde?

Tisztelettel sürgős intézkedést és villanylámpákat kérünk. Nem baj, ha japán dömping-áru is...

Tomcsa Sandor:

Tavaszi minden vonalon!!

TAVASZ ELSŐ NAPJA

Az átmenet a fehér csodából a zöld csodába oly észrevétlen, hogy az ember az átsiklás összefolyó változatait kénytelen az időjárásról függetlenül — legalábbis távolról — „támpontokhoz” rögzíteni. A természet simán, zajtalanul és finoman dolgozik, szinte hajlandó vagyunk beleegyezni abba, hogy nem is egy gazdasági és csilágászati törvényszerűségről van szó, hanem csak azért lett meleg, mert Szabó bácsi, a nyugalmazott anyakönyvvezető, felvette tavaszi kabátját...

Avagy ki hallotta például a „nagy ablak” feltárási zaját, melyen keresztül a teli kő és a sok drága és vizes fa keserű füstje kiszűrődött? Ki látta a „nagy seprűt”, mely oda takarította az ideit havat a tavalyi hó romantikájával? És ki tudja megállapítani, hogy az átfestés e pillanatban hol tart: a völgyek ölében, vagy az ágak hegyén?

De hát ki gondolkozik ezeken? Tény az, hogy Gyopárné már benaftalinozta halványosodó színű si-ruháját, mely annyi szépet és jót látott, éppen csak — havas hegyormot nem — és mikor a blúz derekát sózta be naftalinnal, bizonyára az emlékezés könnye is rápattant egy tenyérnyi helyre, mert hiába naftalinnal és hiába olyan laskasírtó, ami gumival van behúzva, mindent megemész a moly és az idő, szövetet és mozdulatot egyaránt.

Tény az, hogy mind ritkábbak az ugróvezetett táncos teák, melyeken tea, tangó és „egymás” várt elfogyasztásra, de amelyeken a megjelent hölgyek és urak a hangulat-változásra és a pluszban mégis inkább táncoltak, mint fogyasztottak. Mert „rém”-divat volt a télen a tánc. Lám, lett volna „rém”-divat a pezsgőzés. Szóval, mivel tavasszal nincs szükség a forró alibijére, mind ritkábbak a táncos teák, mely tüntet a természet felmelegedésének kétségtelenül pazar erejét bizonyítéká.

Tény az, hogy a városi tanács napirendre tűzte a munkanélküli téli segélyezésének kérdését, tehát a vak is látja, hogy a tanácsos urak kiskabátban és a tavaszi napfény minden tanácsadózat nélküli pazar zuhatagában andalognak eme égető kérdés megoldására. hacsak nem a jövő évi segélyezésről lesz szó, amiben — ha szabad ilyen rosszakaratu és a komoly és a felelősségteljes és szent munka és hivatás — mint amilyen egy tanácsosság — elgáncsolását célzó kifejezéssel élnem — Tamás vagyok.

Tény az, hogy a barátom visszaküldte koresolyát, amit karácsony előtt kért el egy pár napra. Szíves figyelméért, hogy a koresolyához egy csokor hóvirágot is mellékel, ez uton fogadja hálás köszönetemet.

Tény az, hogy tegnap egy férj hosszan, rendkívül hozzáértéssel és nagy kritikai készséggel beszélt a tavaszi női divat hátrányairól, pazar voltáról és érthetlenségéről.

Tény az, hogy ma kaptam egy ausztriai fürdő-prospektust, melyben felhívják figyelmemet, hogy a nyarat szórakozzam át valamelyik osztrák fürdőhelyen, egyben ingyen garázssal is kecssegetnek. (Most csak azon töröm a fejem, honnan tudták meg, hogy e célra tényleg félre is tettem egy pár tízezeret; csak azon vagyok megakadva, hol tegyek szert autóra, ha igénybe akarom venni az ingyen garázs rendkívüli kedvezményét.)

Ilyen és hasonló tények előtt az ember boldogan hajlik meg, aztán felemelt karokkal rohan a tavasz felé.

Nézzük, hogy milyen is ez a tavasz, — ha nem is minden vonalon, legalább egy pár megállónál.

AZ UTCA

A levezető csatornák szája körül a járda még nedves a Tél verejtékétől, mely a Tavasz eleni utolsó „menetben” csurgott le róla.

Az uttesten a sarat ingujjas munkások húzák össze, kiket poros felszín-viszonyok mellett utcseprőknek neveznek. Tempósan dolgoznak, kicsit büszkén és öntelten, hogy sarat húzhatnak, melyért fikszet kapnak és lakbért. A sétáló emberek meg-megállnak és bizonyára azokra a gyönyörű időkre gondolnak, mikor a pápájuk azzal fenyegetőzött, hogy utcseprőknek adja őket, ha nem tanulnak. Tény, hogy kár volt annyira megremélni.

Az utca árnyékos oldala kihalt és sötét, csak a levélhordó jár ott, kit mindenki sajnál, hogy nem érezheti a napsütést. E pillanatokban hiszem, hogy még egy állástalan gépészmezőnk sem cserélne vele.

Koldusok támaszkodnak a házak falához és emberről melegednek. Egy fél év óta talán először. Némelyik e kimondhatatlan boldogság sulya alatt lerogy a fal mellett, elalszik és nyitott száján legyek lakmároznak.

Es mennyi gyerek fehérben és pirosban! Egyikhez lehajlik egy szép néni és viharosan megcsókolja. Általános kacagás: a gyerek pulóárcoesáján ott maradt a hölgy szájának piros nyoma. Egy ur díszkörtén megtörli száját — bizonyára a férj...

Es azok az imbolygó masszák! Az ember, ha csak jobban odanézi, tudja megkülönböztetni, hogy a masszák egyik fele minden esetben fű, a másik minden esetben lány.

A VIRAGÜZLET KIRAKATA

Milyen jó szívet volt az a pár lépés, a bes-ta tölben, honnan látni lehetett az örök tavasz eme lerakatát. Ezt a tömény-kikeletet, permanens virulást, mely a kirakat üvege mögött tette nehezebben elviselhetővé az északi szeleket. A tél szomorú áldozatai megálltak a kirakat előtt és szívták magukba a vázákban álmódó színek illúzióját.

A virágüzlet büszke kirakatát most utolérte a végzet. A járókelők legfennebb a szokfűk és rózsák közé helyezett feliratot olvassák el:

„Minden virág
melyen
leszállított áron!!!”

Ez egyben a tél stilszerű gyászjelentése is.

ŐSZ A TAVASZBAN

Évek óta majdnem minden nap látok egy urat. Itt jár el előttünk. Tavasztól őszig kalap nélkül jár, őszől tavaszig kalappal. Tavaly ősszel, mikor feltette a kalapját, szép barba-t a haja, — most tavasszal, mikor levette, szép ősz... Hallottam már afféle, hogy egy pár rémséges óra megőszítheti az embert, de ilyen térről még nem is álmodtam.

EGY TAVASZIAS ELMÉLET

— Nézze — mondta a hölgy, miközben a hóvirág-csokrot odatűzte kabátja hajtokájához — nézze, én úgy képzelem, hogy abban a bizonyos jégkorszakban, mikor csak mammoth-ok voltak a hozzuk tartozó tőkék nélkül, a természet akart valami nagyot, merészet, gyönyörűt és forradalmi, iszonyu vajadások után tehát világra hozta a hóvirágot. Fantáziájából, melyet hűtött az örök jég, nem tellett többre, csak a tavasznak erre a vázlatos sejtésére, mely azonban akkor úgy remeghetett egy jég-hegy tövében, mint a meleg és a szép utáni vágy hihetetlen diadala! Es nézze — lendítette meg kezét — kicsoda felséges kép lett az egykori vázlatból...

Igy mondta és a hóvirág-csokrot inkább az ajkához érintette, mint az orrához.

AZ ELRONTOTT ELSŐ TAVASZI ESTE

— Nézd — mondta a férj — tegnap este rám jött valami, tudod, milyen gyönyörű idő volt, az első tavaszi este. Ha pedig ezt mondom, hogy „rám jött valami”, ne gondolj semmi szélhámosra, csak éppen meg akarom jártatni magam a csillagok alatt, felemelt fejfel menni szembe a szélllel, illatokat halászni: ki a multból, fűtörésznél elhagyott, sötét utcacs-

Nyiltan vall a gyilkos

Az aradi törvényszék életfogytiglani fegyházra ítél egy fiatal legényt

Arad, március 23.

Az elmúlt év augusztus 30-án történt, hogy Plescuta faluban Buglea György 21 éves gazdálkodó vadászfegyverével meggyilkolta sógornőjét, Buglea Jánosnét.

A gyilkos azt vallotta, hogy ő nem az asszonyt akarta meggyilkolni, hanem ennek férjét, az ő saját testvérét. Bátyja és sógornője az ágyban együtt feküdtek, ő nem tudott jól célozni és így az asszonyt találta el.

— A testvéremet azért akartam megöl-

ni — mondta a gyilkos —, mert Caba János gazdálkodó 10 hold földet és 50 ezer lej készpénzt ígért nekem a gyilkosságért. Caba János, a bátyám asszonyát akarta megkapni, — mondotta a fiatal legény.

Az aradi törvényszék csütörtökön délután hozott ítéletet az ügyben.

A bíróság Buglea Jánost életfogytiglani fegyházra ítélte.

Az aradi törvényszéken évek óta nem mondtak ki ilyen súlyos ítéletet.

A vasut husvéti személy- és teher- áruforgalma Meddig szünetel a gyors- teheráru szállítása

Bukarest, március 23.

A vasutgazgatóság a következő rendelkezéseket adta ki a husvéti személy- és áruforgalomra vonatkozólag:

Március 27-től április 16-ig bezárólag az összes személyszállító vonatokhoz, a szükségletekhez képest, pótkocsikat csatolnak, vagy ha ez sem kielégítő, úgy külön pótszerelvényeket indítanak Bukarest, Krajova, Temesvár, Jasi, Csernovic, Nagyvárad és Kolozsvár állomásokról.

Ha a szabadságra menő katonák nem férnek a rendes kocsikban, úgy a forgalmi felügyelőségek külön katonavonatokat állítanak össze.

Élelmiszerek és szárnyasok szállítására, amelyeket a személyszállító vonatokban visznek, a vasut szükség esetén külön kocsikat csatol a vonathoz.

A közvetlen-, helyi- és szénszállító tehervonatok közlekedése az összes vonalakon szünetel április 6-ikáról 7-ikére, szom-

kában, — mit tudom én — keresni valakit a tavaszban, aki talán én voltam. Azt a hangulatot nem tudom veled érzékeltetni, ami elfogott, talán így mondhatnám, hogy viszkett a lelkem. Egyedül akartam lenni. Persze, offé-
jét az asszonynak hiába próbálsz megmagyarázni, a legkényelmesebb utat választottam, azt mondtam, hogy meg vagyok hiva vacsorára. És már indultam.

— De csak így nem mész? — állt elől a feleségem.

— Hogy, hogy így? — és valami érzékenyebb bucsura gondoltam.

— Így az irodai ruhádban. — És már ment a sötét ruhám és a lakkecipő után.

Te nem érted meg, hogy ilyenkor fel kell öltözni. Felöltöztem tehát és elindultam.

Andalogtam a tavaszban.

Andalogtam, andalogtam, mikor érzem, hogy kutyául szorít a cipőm.

Nem is bírtam egy felóránál tovább. Hazamentem.

A fene egye meg — mondtam — az embert meghívják vacsorára és elmennék hasulról!

Azzal ledültem és lehúztam a cipőmet, melyek orrába egy-egy fuszekli volt begyömbszölve!

Azonnal láttam, hogy női kéz munkája.

Ránéztem a feleségemre, ő rám és egyet állított, mint egy angyal, mint egy angyal, aki nek fogalma sincs, hogy fuszekli is van a világon.

Aztán lefeküdtem, persze mégis tönkre volt téve az estém.

batra virradó éjszaka éjjeltől kezdve április 10-ikére, keddre virradó éjjeli 12 óráig. A korábban utnak indított vonatokat azonban folytatják útjukat a rendeltetési állomásig.

A kivitelle szánt teljes petroleumszelvények husvét alatt is közlekednek.

Az élő, valamint romlandó anyagokat tartalmazó szállítmányok, amelyek péntek éjjelétől már nem érkezhethetnek meg rendeltetési helyükre, nem vehetők fel szállításra.

A gyorsáru-csomagokat husvét me-
netrendje:

Temesvár felé az utolsó indul Bukarestből április 7-én, vissza április 6-án. A közlekedés újbóli megindítása Temesvárról április 10-én, Bukarestből 11-én. — Arad és Tövis között az utolsó szerelvény Aradról 6-án, Tövisről 7-én. Újbóli indítás Tövisről 12-én, Aradról 10-én. — Nagyváradról az utolsó vonat indul 7-én, Nagyvárad felé pedig 7-én. Megindulás Bukarestből Nagyváradra 11-én, Nagyváradról 10-én. — Bukarest—Csernovic között utolsó vonat Bukarestből 7-én, Csernovicből 6-án. A közlekedés kezdődik Csernovicből 10-én, Bukarestből 11-én. — Bukarest—Galac között az utolsó vonat 7-én, az újbóli megindulás miadkét állomásról 11-én. — Konstanca és Bukarest között az utolsó vonat indulása szintén 7-én és megindulás 11-én.

A gyorsan romlandó árukat, amelyeket a gyors-teherrel közlekedő vonatoknak elvinni, a személyszállító vonatok podgyáskocsijában szállítják el, szükség esetén külön kocsiban.

A világ legnagyobb filmsztárjainak társaságában vacsorázhaj!

„Vacsora nyolckor”

Jean Harlow, Wallace Beery, John Barrymore, Marie Dressler, Lionel Barrymore. — A filmsztárok filmje — a filmek sztárja! A szezon kiemelkedő nagy eseménye a

Lux Mozdó-ban

Szünetben hangversenyez a világhírű DUO COSTELLO & RELLY, HAWAI-GITÁR a londoni „His Master's Voice”-től.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Hozzászólás

Mit mondanak
a hitelezők
a konverzióhoz

A B. L. március 7-iki számában számoltunk be a brassói adósgyűlésről s ezzel kapcsolatban most két hozzászólás is befutott, nem az adósok, hanem a — hitelezők részéről.

Az alábbiakban közöljük e két levélnek azt a részét, amely az érem másik oldalát igyekszik megvilágítani:

1.

A dolog mégsem egészen úgy áll, hogy minden pártfogást és jóakaratot az adósok a maguk részére foglaljanak le. Mert a valóságban nemcsak a bankárok hitelezők, hanem olyan kisemberek is, akik egy életen át gyűjtögettek hosszas munkával és fáradozással néhány ezer lejt maguknak.

Egy példa ennek bizonyítására:

Eladtam 20 hold földet 300 ezer lejtért. A szomszédom a maga 40 holdjához venni akart 20 holdat s ehhez pénzre lett volna szüksége. Kölesön vette tőlem a 300 ezer lejt. Szívesen adtam, mert az összeg nem volt sok egy 60 holdas birtokhoz képest.

És most hogy mutat a tükör? Adósom a rossz viszonyok között is szépen él és én, a „bankár”, már régen cípelem a koldustársaságot. Adósom nem fizet egy árva banit sem, pedig fizethetne. Van miből, de nem akar.

Kérdőzetem én az illetékes urakat: Mire ébredtem én, ki van az utcán?

Azt látjuk, hogy kell segíteni az adósokon, de nem úgy, mi csak alamizsnából tengődünk a világ végezetéig. Mődját kellene ejteni annak a konverziós törvény megalkotásakor, hogy a mi érdekeinkben is szójáljon fel valaki, bár mi nem is csinálunk propaganda nagygyűléseket. Csene, 1934. március.

Jakab Gyula v. gazdálkodó.

2.

Minden nagyvárosban száz- és ezerszámra robotolnak fiatalok, akik keresetük feleslegét szorgalmasan meggyűjtik. Ki kelengyére gondol, ki pedig arra, hogy földet, vagy házallatot vesz magának. Az összegyűjtött pénz hazáján a faluba. Itthon a hozzátartozók debogy költik el, hanem kiadják kölcsönbe, hiszen a mi szükség lesz rá, még kamatot is hoz. A kiadott pénz ma is künn van, a kamat pedig — gamat lett. Se pénz, se posztó, a konverzió jóvoltából. Az ilyen kisemberek „tőkepénzesek” lettek a konverziós törvény révén — tőke nélkül is. S ilyen hitelező nagyon sok van, kinek arcán a fájdalom és csalódás tükröződik, míg a boldog adós megelégedve mosolyog, hogy a más verejtékes keresményét felelősség nélkül eltérte.

A konverzió megkezdésétől kezdve a pénz és a becsület harcol egymással. A bizalom pedig meghalt és a hitellet egy emberöltőre megszűnt. A falvakban nincs egyetlen ember, aki legjobb barátjának, rokonának becsületére 100 lejt kölcsönözne, vagy váltóját aláírja, a kereskedő sem ad ki hitelbe 2 lej árat sem. És ez így lesz, amíg ez a nemzedék él. A bizalmatlanságot a gyermek születésétől öröklő s nem felejtő el soha, hogy „fiam, senkinek, soha semmit kölcsön ne adj!”

Minden különösebb megfigyelés nélkül bárki meggyőződhet arról, hogy adós és hitelező között ez a való igaz helyzet. A kishitelezők és kisadósok között, a nagyobbakról és a bankokról nem is szólva, mert azok más elbírálás alá esnek.

Soraimmal csak azt akartam kimutatni, hogy nemcsak az adósoknak van okuk a gyűlöletre és követelésekre, hanem annak a sok ezer hitelezőnek is, akik szintén igényt tartanak méltányos és igazságos elbánásra.

Stefanesti, 1934. március.

Péter Viktor nyug. ref. tanító.

A BIZTOSÍTÓ INTÉZETEK DIJTARTALÉKJAINAK ELHELYEZÉSE
PÉNZINTÉZETEKNEK

A román biztosítási törvény előírja, hogy a biztosító intézetek díjtartalékjai kizárólag a biztosítási hivatal szakvéleménye alapján kijelölt bankoknál helyezhetők el gyűmölcsötetés céljából. Az ipari és kereskedelmi miniszterium az érdekelteknek beakldította a pénztézetek jegyzékét, amelyek a biztosítótársaságoknak oly természetű bankbetéteinek elfogadására jogosultak. Eszerint összesen 15 bank nyert felhatalmazást és pedig 9 bukaresti, 2 regáti, 3 erdélyi bank.

Döntött a Semmitőszék tizenegyes tanácsa
a külföldi betétesek jogi helyzetéről

A betétfizetések felfüggesztése a külföldiekre is kiterjed

Igy rendelkezik az új konverziós javaslat is

Bukarest, március 23.

Megírta volt a B. L., hogy a Semmitőszék előtt milyen érdekes jogi kérdés vár megoldásra a külföldiek betétkövetelésével kapcsolatban.

Az első tárgyalás alkalmával a döntéshoz szükséges szavazattöbbség nem alakult ki a főbírósg hetes tanácsában és ezért az ügy újabb tárgyalásra került a második szakosztály tizenegyes tanácsa előtt. A tanács a nai napon meghozta és kihirdette határozatát.

A vita akörül folyt, hogy a külföldi betétesek szemben érvényesen hivatkozhatik-e a pénztézet a ma is érvényben lévő Vajda-féle konverziós törvény 16-ik szakaszára? Mint ismeretes, ez a rendelkezés feljogosítja az adósait moratóriumra folytán megakasztott pénztézeteket, hogy a Nemzeti Bank esetleg a bíróság engedélyével, a betéteket csak részletekben és olyan ütemben fizessék, amint azt bevételeik engedik.

Miután ez a konverziós törvény rendelkezése és miután a Vajda-törvény szövegezése szerint „a törvény rendelkezései nem alkalmazandók”... többek között a külföldi honosságu hitelezővel szemben, a külföldi betétes végrehajtást kért a bank ellen. A bank a betétfizetések felfüggesztésére hivatkozott, a külföldi betétes pedig arra, hogy a külföldivel szemben a törvény nem alkalmazandó, tehát nem alkalmazandó a betétfizetés kitolása sem.

Replikájában a bank aztán kimutatta, hogy a törvény alkalmazása alól kivett követelések és személyek a betétfüggesztést túrni tartoznak, mert ez különleges szabályozása egy különleges fajtájú tartozásnak. Rámutatott arra, hogy a törvény alkalmazása alól kivett személyek között szerepelnek az összes jogi személyek, tehát a részvénytársaságok. Ha az alkalmazás alól való kivétel kiterjedne a betétfizetésre is, akkor ez az intézmény nem fog-

lalná magában a bankrésztvénytársaságok betéteit, holott a törvény kézenfekvően éppen ezeket a betéteket szabályozza.

Azzal is érvelt a bank, hogy ha a külföldi betétes a többi más belföldi, vagy más külföldi betétes elől ilyen módszerrel elviheti a fedezetet, akkor megbomlik az egész jogrendszer, amely a hitelezők aránylagos kielégítését biztosítja arra az esetre, ha minden hitelező nem kaphat teljes kielégítést. Ennek az eszköze és biztosítéka a csőd. De ugyancsak a Vajda-féle törvény kifejezetten tiltja, hogy pénztézet ellen csődöt rendeljenek.

Az érveknek még további egész sorával védte a bank a maga álláspontját és a mai tárgyaláson a Semmitőszék tizenegyes tanácsa is ezt fogadta el. Helyt adott a bank semmiségi panaszának és ezzel megállapította, hogy külföldi betétes is csak a belföldiekkel arányos beosztásban követelheti a kifizetést.

Az egész bonyolalmat a törvény laza és át nem gondolt szerkezete okozta, mert ki kellett volna mondani, hogy a törvénynek a moratóriumra és az engedményekre vonatkozó intézkedései nem alkalmazandók bizonyos személyekre és követelésekre és nem kellett volna olyan kifejezést használni, amelyből arra lehetett, sőt kellett következtetni, hogy a kivételes követelésekkel szemben a törvénynek egyetlen intézkedése sem érvényes.

Az új konverziós törvény alapján a helyzet ebből a szempontból egészen világos lesz. A javaslat a privilégiumos hitelezőket nem veszi ki a törvény összes rendelkezése alól, hanem így fejezi ki magát: „A törvény I. és II. fejezetében írt kedvezmények alól kivételek a következő tartozások... stb.” Ezek között a kivételek között vannak felsorolva a külföldiek javára fennálló tartozások, amelyek nem esnek az agráradósoknak és városi adósoknak engedélyezett adósságleszállítás alá.

Ha a szöveg így marad, akkor még arról is szó lehet, hogy a külföldivel szemben fennálló tartozás is tízéves moratórium alá esik, 1 százalékos kamattal, mert ez a moratórium nem az I. és II., hanem a III. fejezetben van szabályozva. Ha szövege szerint veszik a szöveget, amely csak az I. és II. fejezet alól állapít meg kivételeket, akkor a III. fejezet moratóriuma a kivételes hitelezők követeléseire is kiterjed.

Ezen a szövegen természetesen változtatni kell, mert a III. fejezetbeli moratórium éppen arra való, hogy rákényszerítse a hitelezőt az I. és II. fejezetben foglalt engedmények elfogadására. Ha ezeket az engedményeket a külföldi hitelezővel szemben az adós nem igényelheti, akkor még kevésbé lehet joga a moratóriumhoz, amely a hitelezőre az engedménynél is kedvezőtlenebb.

A szöveg azonban minden kétségen fölül alárendeli a külföldi hitelezőket is a bankokról szóló konverziós rendelkezéseknek.

Ezek a rendelkezések nem azonosak a mai betétfüggesztő rendszerrel. A pénztézetek, ha 30 százaléknál több konverziós anyagnak van, összehívhatják hitelezőiket — tehát betéteseket és más, pl. folyószámla, vagy visszeszámlázott hitelezőket együtt — és egyezséget ajánlatot tehetnek a tartozások kiegyenlítésére. Ha egyezség nem jön létre a törvény előírása szerint, alakuló választott bíróság dönt, amely „nem szállíthatja le a követeléseket, csak abban az arányban, amiben a törvény kihatásai okozta veszteségek az intézet aktívumához állanak és nem szabhat meg öt évvel hosszabb fizetési haladékot.”

Nyilvánvaló, hogy az így megrendszabályozott hitelezők sorsában a külföldi is osztozik és így a Semmitőszék legújabb döntése éppen kapuzására érkezik.

(t. e.)

Az utolsó órában

Erélyes rendszabályok készülnek
a kukorica-spekuláció
megfékezésére

Az agronomok tegyék félre az adminisztrációs ügyeket és menjenek ki a falvakba! — mondja a földmívelésügyi miniszter rendelete

piacokat egyáltalán, vagy csak áldozatok árán fogja tudni majd visszaszerezni az exportunk.

Néhány hét múlva megkezdődik a kukoricavetés és a kormány ugylátszik, végre elérkezettnek látja az időt arra, hogy a szükséges intézkedéseket tegye. Legfőbb ideje, mert vannak kukoricatermelő vidékek, ahol nemcsak a lakosság ellátására nincsen készlet, de vetőmag sincsen és a gazdák a legteljesebb bizonytalansággal néznek a vetés ideje elé.

Sassu földmívelésügyi miniszter a napokban körlevelet küldött szét, amelyben felkéri a megyei perefektusokat, hogy minden rendelkezésükre álló eszközzel támogassák a mezőgazdák a tavaszi vetőmag és más természetű gazdasági szükségleteit, ezenkívül utasította az agronomokat, hogy az adminisztratív teendőket tegyék most félre, menjenek ki a falvakba és lássák el a szükséges tanácsokkal a földműveseket.

A földmívelésügyi miniszter utasította a mezőgazdasági kamarákat is, hogy sürgősen írják össze főleg a kukorica vetőmagszükségleteket, hogy intézkedés történhessék az ellátás érdekében.

Hírek szerint a kormány gazdasági bizottsága irányárral akarja a vetőmagcölöket szolgáló kukorica árát szabályozni, mert egyes vidékeken spekuláció ütötte fel a fejét, összefogásárolják a készleteket, hogy aztán magas áron adják el a mezőgazdáknak. A spekuláció megfé-

kezésére állítólag erélyes rendszabályokat fog a kormány életbeléptetni és szó van arról is, hogy ha a háromszáz lejes irányarat át fogják lépni, ugy lehetóvé fogja tenni a kormány a külföldi kukorica behozatalt.

Mindezek az intézkedések ugyszólván az utolsó órában történnek, tehát gyorsan és erélyesen kell cselekedni, ha azt akarja a kormány, hogy a tavaly beagyótt kukoricatermes után az idén azért ne legyen termés, mert nem volt vetőmag.

A közgazdaság hírei

UJABB ILLETÉKET TERVEZNEK

(Bukarest) A szenátusban, parlament kezdeményezéséből, törvényjavaslatot tettek le egy örlési és terményválogatási és sütési iskola felállítására. Az iskolaalapítót a tervezet újabb bélyegábrákból akarja előteremteni. Minden kiló nehéz benzinre, motorinra és zöld petrolleumra, amit belföldön adnak el, 10 banit vetnének ki. A petrolleumtermelők szövetezete tudomást szerezve a dologról, tiltakozó küldöttséget menesztett az ipari és kereskedelemügyi miniszterhez s remélik, hogy a javaslatot nem viszik keresztül.

IMPORTÖRÖK FIGYELMÉBE

(Bukarest) A bukaresti kereskedelmi kamar értesítést kapott a külügyminiszteriumtól, hogy az összes behozott árak mellé — függetlenül attól, hogy kontingentalás alá esnek-e vagy nem — csatolni kell az áru származási bizonylatát.

AZ ÚJ BANKTÖRVÉNYBŐL

(Bukarest) A napokban közzétűk a készülő új banktörvény lényegesebb pontjait. Időközben a tervezet elkészült és nyilvánosságra került. Az alapítóke minimális határt a tervezet a következőkben állapítja meg: ha a bankvállalat betéti vagy közkereseti társaság, kötelező legkisebb alapitőkéje Bukarestben 20 millió lej, nagyobb városokban 10, kisebbekben 5 millió lej, falun pedig 2 millió lej. Részvénytársasági alapon álló pénztézeteknek a kétszerese a fenti összegeknek.

A francia szocialisták nem akarnak közös fronton harcolni a kommunistákkal

Páris, március 23.

A francia szociáldemokrata párt igazgatósága ülést tartott, melynek tárgyszózatán a munkásság kommunista szervezeteivel való közös frontnak a kiépítése szerepelt. Részletes jelentést az igazgatóság lefolyásáról nem kaptunk, a határozat azonban, — amint jelentéseink közlik — elvetette a közös front szükségességének a gondolatát. Az igazgatósági ülés szótöbbséggel kimondta azt, hogy a francia szociáldemokrata párt nem küld bizottságot Moszkvába, mert a kommunistákkal való közös harcot nem tartja megengedhetőnek.

A francia szociáldemokrata párt határozata kétségteljesen nagy hatással lesz a többi európai országok szociáldemokrata szervezeteire is.

Gabonamonopóliumos tervezetek a földművelésügyi minisztériumban

Bukarest, március 23.

Jólétesült körökből származó hírek szerint a földművelésügyi minisztériumban a gabonamonopólium bevezetésének gondolatával foglalkoznak, abból a célból, hogy a gabonárákat fenntartsák. Míkor Manolescu-Strunga földművelésügyi államtitkár ezügyben megkérdezték, kijelentette, hogy nem nyilatkozhat. Viszont nem is cáfolta a híreszteléseket. Annyi bizonyosnak látszik, hogy a minisztérium tanulmányozza a kérdést: már részletes beszámolót is állítottak össze a más országokban életbe léptetett gabonamonopóliumokról és az ott elért eredményekről.

A gabonamonopólium kérdését különben élénken vitatják a mezőgazdasági szindikátusok szövetségében is.

Mint a hírekből kivehető, az ötlet foglalkoztatja az illetékeseket, de hogy mi valósul meg belőle, azt lehetetlen tisztán látni.

Egy kormánypárti honatya:

Legalább husz évig legyen olcsó még a cukor!

Péntekre maradt a konverziós javaslat ünnepélyes beterjesztése

Bukarest, március 23.

A képviselőház csütörtök délutáni ülésén a kormány valamennyi tagja megjelent, hogy részt vegyen a konverziós törvényjavaslat bevitelében. Nemsokára kiderült azonban, hogy erre nem kerülhet sor, mert a javaslaton a délelőtti újabb módosításokat eszközölték, amelyekhez pótlólag ki kell térni a törvényvéleményező tanács hozzájárulását. Így a javaslat beterjesztése csak pénteken történik meg ünnepélyes körtek között.

A napirend előtti felszólalások során Petrovici gogista tiltakozik a Tara Noastra betiltása ellen. Közben Goga megkérdi, mi értelme van annak, hogy megakadályozzák a közönség tárgyalásos tájékoztatását a hadbírósg előtt folyó merénylet-per tárgyalásáról? Jemandi belügyi alminiszter azt válaszolja, hogy a cenzúra azok ellen is van, akik politikai hasznot akarnak húzni a színajai merénylet peréből. Goga csak azért tiltakozik, mert új politikai alapzatot szeretne magának szerezni.

A SZENÁTUSBAN

Diaconescu többségi képviselő kérte a kormányt, hogy a cukor árát legalább az ünnepek idejére szállítsa le a régi színvonalra. Mitán Gafencu nemzeti-parasztpárti interpellációt jelentett be a római találkozóval kapcsolatban, Románia külpolitikáját illetően, áttért a forgalmi és fényüzési adó módosító javaslatának tárgyalására, amelyben Manolescu, Samoilă és D. R. Joaimescu támadták a javaslatot azzal, hogy csak a liberális nagytőke érdekeit szolgálja. Samoilă követelte, hogy a munkamarkárhoz tartozó kisiparosokat kivétel nélkül mentesítsék a forgalmi és fényüzési adó alól.

MÉGIS FELÜLVIZSGÁLJAK MANOLESCU VAGYONÁT

A Semmitőszék egyesített tanácsai csütörtök délután helyet adtak annak a beadványnak, amivel Florescu Stefan a vagyonellenőrzési törvény alapján Manolescu volt miniszter vagyonának felülvizsgálását kérte. Az eredeti feljelentést a tábla elutasította, sőt a Semmitőszék egyik szekcióját is elutasította Florescunak emiatti fellebbezését. A Semmitőszék egyesített tanácsai most döntésükben kimondták, hogy új vizsgálatot kell bevezetni Manolescu vagyonának származására vonatkozólag.

Most már MacDonald is nagyon hangoztatja Anglia biztonságát

Leszerelési beszéd, amelyből fegyvercsörgés hallatszik — Ime a legújabb leszerelési megfogalmazás: a támadás eszközeinek gyengítése és a védelem eszközeinek erősítése

London, március 23.

Az angol alsóház legutóbbi ülésén MacDonald miniszterelnök maga tartott nagy beszédet a leszerelési kérdéssel kapcsolatban. Az angol miniszterelnök beszéde erős fényt vet arra a helyzetre, amelybe a leszerelési kérdés a német-francia elmenté miatt került.

MacDonald egy egész óra hosszat beszélt arról, hogy az angol birodalomnak fel kell készülnie a védekezésre. Legfontosabbnak a haditengerészet kiépítését és a légi védelem megszervezését tartja. Az angol hadihajóépítkezések természetesen szigorúan a tengerészeti egyezmény keretein belül maradnak, az egyezményben nyújtott lehetőséget azonban Anglia most már kénytelen az utolsó tonnáig kihasználni.

— Mindez nem jelenti azt, — folytatta MacDonald —, hogy Anglia feladná a leszerelésbe vetett hitét és háborúra készülne. Anglia kizárólag a saját védelmi szükségleteinek megfelelően fegyverkezik. A kormány célja a nemzeti együttműködésen alapuló béke, ennek viszont a biztonság az egyetlen igazi alapja. A támadó fegyverek inkább vereségre, mint győzelemre vezetnek. Minden nemzetnek általános békepolitikát kellene követnie valamennyi más nemzet iránt.

Végül kijelentette MacDonald, hogy Anglia mindent elkövet a Népszövetség tekintélyének megvédésére. A leszerelési egyezményt most már főleg a támadás eszközeinek gyengítésével és a védelem eszközeinek erősítésével kell elérni.

A Stavisky-botrány újabb elképesztő fordulata

Stavisky és neje gyilkolták meg, vagy gyilkoltatták meg Galmot képviselőt

Henriot képviselő megdöbbenő vallomása a parlamenti vizsgálóbizottság előtt

Páris, március 23.

A Stavisky-ügyben kiküldött parlamenti vizsgálóbizottság szerdán Henriot képviselőt hallgatta ki. A képviselő megdöbbenő, szinte elképesztő vallomást tett s ezzel új lendületet adott a már már laposodni kezdő Stavisky-botrány vizsgálatának.

Henriot kijelentette, hogy szilárd meggyőződése szerint, amit adatokkal tud alátámasztani,

a Stavisky házaspár gyilkolta, vagy gyilkoltatta meg Galmot képviselőt.

Ez a Galmot képviselő volt az, aki 1926-ban indítványt terjesztett elő Stavisky és felesége letartóztatására. Vakmerőségét illetve fizette meg: nem sokkal később, ismeretlen tettesek meggyilkolták. A tetteseket máig sem sikerült kideríteni, noha nem is lett volna ez olyan nagyon nehéz feladat, ha annak idején a rendőrség Staviskyval szemben is hivatása magaslatán állott volna.

Henriot képviselő előadta, hogy Stavisky és felesége valamért állandóan zsarolták a meggyilkolt képviselőt. Leveleket tud erre felmutatni, sőt egy félig elégetett levélmaradvány is van nála, amit Staviskyné akart elégetni, de nem ham-

vadt el egészen s neki sikerült megmenteni. Ezen a levélmaradékon többek között ilyen mondat is van:

„Galmot vigyázzon, ha utamba akar állni, mert kegyetlenül elbánok vele”. Vannak más fenyegető levelek is, amelyek Stavisky háziorvosától származnak és szinte kétségtelenül bizonyítják, hogy a szerencsétlen képviselő annak az összeküvésnek esett áldozatává, amit Stavisky és felesége szöttek ellene.

Henriot képviselő egész halom irattal igazolta állításait. Az iratokat Cheron igazságügyminiszter is áttanulmányozta.

Stavisky volt háziorvosának letartóztatása küszöbön van, de őrizet alá kerülnek, minden valószínűség szerint, Prost és Hulin radikális képviselők is, akik ezekben az időkben szoros összeköttetésben állottak Staviskyval és feleségével.

Itt említjük meg, hogy abban a chamónixi villában, ahol Stavisky öngyilkos lett, betörők jártak, akik mindent felforgattak, viszont nem vittek el semmit. A rendőrségnek az a gyanúja, hogy a betörők a közel jövőben esedékes helyszíni szemle sikerét akarták lehetetlenné tenni.

Kezdődik már Csehszlovákiában is?

A kormányhoz közelálló lapok szerint a cseh szocialisták is polgárháborúra fegyverkeznek

A kormány ürügyei keres a munkásság elleni erőszakos fellépésre

Prága, március 23.

Csehszlovákia belpolitikai irányvonalának jobbfelé való eltérésére Benes most már minden eszközt felhasznál. Az eddigi jelentések csak arról szóltak, hogy a kormány a tótok és a keresztény-szocialisták bevonásával kíván jobboldali többséget adni a kormányzatnak, az újabb jelentések azonban már azt is elárulják, hogy ez a politikai átváltás a szociáldemokrácia teljes letörését fogja eredményezni, valahogyan úgy, amint az Ausztriában is történt.

Annyi bizonyos, hogy Csehszlovákiában igen nagy és egyre növekedő izgalom észlelhető a szociáldemokraták között. Ennek az izgalomnak a magyarázata a kormány kimondott és már nyilvánosságra hozott terveiben van. Benes legutóbbi és erősen hangfogós külpolitikai beszámolója is eléggé mutatta, hogy Csehszlovákia valóban komoly kapcsolatokat akar teremteni Olaszországgal s

ennek megfelelően olyan politikai irányt akar uralomra juttatni amely a fasiszta Olaszországnak kedvesebb. A szociáldemokrácia letörésére irányuló tényleges harc még nem kezdődött meg ugyan, de most már minden jel arra vall, hogy talán csak napok kérdése az egész.

Nagyon jellemző és figyelemre méltó az, hogy a kormányhoz közelálló lapok legutóbbi számai egyszerre, pergőtűszerűen hoznak riasztó híreket, amelyeknek az éle a cseh szocialisták ellen irányul. A szerdai déli lapok szinte mind tele vannak azzal a hírrel, hogy a cseh szocialisták fegyveres felkelésre készülnek. A lapok szerint a szociáldemokrata párt szabályos szerződést kötött az egyik nagy csehszlovák fegyvergyárral, amely máris rengeteg fegyvert, löszert és más hadászati szerzést szállított a szocialistáknak. A Narodny Listi azt is tudja már, hogy a szocialisták az osztrák mintára polgárháborúra készülnek s igen nagy

reményük van arra, hogy ez a baloldali felkelés sikeresebb lesz az ausztriai kísérleteknél.

A lapok riasztó hírei természetesen mind azt célozzák, hogy a kormány erőlyesen lépjen fel a szociáldemokratákkal szemben. És ez az erőlyes fellépés valószínűleg nem is marad el a talán valóban kirobbantja a csehszlovák munkásság részéről azt a fegyveres ellenállást, amire különben nem is gondolt volna.

Verték-e a szigurancán a vasgárdistákat?

Bukarest, március 23.

A színajai merényletpör csütörtök délutáni tárgyalásán Hotineanu ezredes-ügyész valószínűleg jelentette ki Hodos vádlottnak azt a vallomását, amely szerint őt a szigurancán megverték. Ugy Zelea-Codreanu, mint felesége és Stelescu is meggyőződtek arról, hogy a szigurancán senkit sem bántalmaztak. Hodos védője, Bianchi ügyvéd, erre bejelenti, hogy bizonyítani fogja védenőce állítását.

Ezután Szilágyi Viktor és Dumitrescu Jon lelkész kihallgatása történt meg. Utóbbi a főügyész megkérdi, miért nevezte el hajalostagnak azt a csoportot, amelynek élén állott. A vádlott nem tud választ adni.

Ezzel befejezték az összeküvés vádoltak kihallgatását s megkezdtek a többiekét, akik ellen a Márzescu-törvény alapján emeltek vádat. Elsőnek Stelescu volt képviselőt hallgatták ki.

Sepsiszentgyörgyön „szerkeszteni” akar a rendőrség

Sepsiszentgyörgy, március 23.

Nemrégiben számoltunk be arról, hogy Háromszék megyében megalakult a megyei működvelő zenekarok szövetsége, amely időnként körleveleket nyomtat s ezeken keresztül tájékoztatja tagjait az egyesületi élet fontosabb megnyilvánulásairól. — Tartalmaz ezenkívül a lap-jellegű körlevél zeneelméleti oktatást és más tanító célzatu közleményeket. A „Körlevél” első száma megjelent és teljesítette feladatát. A második számmal azonban baj történt.

A rendőrség utasította az összes nyomdát, hogy csak két nyelven készíthetik el a „Körlevelet”, vagyis a magyar nyelv mellett használniuk kell a román nyelvű szöveget is.

Mondanunk sem kell, hogy az egyesületnek minden tagja magyar, a román nyelv használatára tehát gyakorlati szempontból sincs semmi szükség. Ez azonban nem is fontos. A fontos az, hogy a rendőrség olyan hatalmat igényel magának, ami neki sem az alkotmány, sem a törvények nem biztosítanak. A rendőrség szerkeszteni akar. A rendőrség okoskodni akar bosszantani akar, elkeseríteni akar. Az egyesület vezetősége már megtette a lépéseket a szükséges tiltakozás illetékes helyekre való juttatására, ezenkívül azonban felkérte a magyar képviselőket és szenátorokat is, hogy lépjenek sürgősen közbe, mert az ilyesféle értelmetlen rendőrségi hatalmaskodások szóltalan eltűrése szűli a nagyobb erőszakoskodásokra való hajlandóságot.

Legújabb

SPANYOLORSZAG ISMET FORRONG

Egész Spanyolország területén újabb zavarások törtek ki. Santanderben fegyveres csapatok két bankból 150 ezer pezotát raboltak el. A burgozi muzeumból ismeretlen tettesek félmillió értékű aranyékszereket vittek el. Madrid közelében 14 távirópoznát robbantottak fel. Vigóban a tüntetők felgyújtottak egy templomot.

TERJED A BUDAPESTI EGYETEM SZTRAJK

Csütörtökön délelőtt az állatorvosi főiskola hallgatói is csatlakoztak a főiskolások sztrájkjához, tiltakozásuk jelűl az állatorvosi főiskola a műegyetembe való beolvasztása ellen.

UJABB BANKBOTRÁNY PÁRISBAN

Lapjelentések szerint újabb bankbotrány robbant ki Párisban. A France Mutualiste nevű intézetnek vannak bajok. Állítólag többszáz millióval károsodtak a hitelintézetben bízó kisemberek.

Sport

Ami már megvolt és ami még hátra van a világbajnokság döntőjéig

Róma, március 23.

A futballvilágbajnokság selejtező mérkőzéseit teljes íramra lendültek. Most már minden vasárnap lesz olyan válogatott mérkőzés, amely a világbajnokságba-jutásért számít. Nem árt viszont az érdeklődőknek:

„MI VOLT EDDIG?”

Eddig a következő selejtezőmérkőzések zajlottak le:

Svédország—Esztország 6:2, Svédország—Lettország 2:0, Jugoszlávia—Svájc 2:2, Románia—Svájc 2:2, Csehszlovákia—Lengyelország 2:1, Írország—Belgium 4:4, Kuba—Haiti 3:1, 1:1 és 6:1, Németország—Luxemburg 9:1, Spanyolország—Portugália 5:0, Hollandia—Belgium 9:3, Egyiptom—Palesztina 7:1, Mexikó—Kuba 3:2 és 5:0.

ÉS MI LESZ?...

A következő mérkőzésekre kerül sor még: Március 25: Magyarország—Bulgária Szófiában és Olaszország—Görögország Milánóban. Március 29 és 31: Argentína—Chile Buenos Ayresben.

Március 31: Egyiptom—Palesztina második találkozó Palesztinában.

Április 1: Brazília—Peru Rio de Janeiróban.

Április 8: Hollandia—Írország Amszterdamban.

Április 11: Brazília—Peru Rio de Janeiróban.

Április 15: Franciaország—Luxemburg Differdingenben (Luxemburg) és Csehszlovákia—Lengyelország Prágában.

Április 25: Ausztria—Bulgária Bécsben.

Április 29: Belgium—Hollandia Antwerpenben.

Május 6: Jugoszlávia—Románia Bukarestben.

Május 24: USA—Mexikó Rómában.

Minden áron

szó szerinti értelemben „minden áron” keresztülbizsi az Unirea Tricolor, hogy egyetlen mérkőzést se játsszék Bukarestben kívül. Most például a szebeni Soimii egyeztet meg. A Soimii vasárnap Bukarestben játszik a Juventus-sal. Erre jön az Unirea Tricolor a kis ajánlattal: „ha már ugyanis Bukarestben van, játsszák le a május 13-ára Nagyszebenbe kisorsolt mérkőzést — hétfőn. Vagyis — másnap... A fáradt Soimii a pihent Unirea Tricolorral játszik! Beszed jó néhány gólt... az Unirea Tricolornak javul a gólaránya... Hát nem „nacceru” ez?...

MA INDUL ROMANIA VALOGATOTT CSAPATA Parumbicba. Nagyváradon találkoznak a játékosok és innen indulnak Luchide, Lucescu és Radulescu szövetségi tagok kíséretében. A csapattal, mint jeleztük is, egyedül Bugariu, az AMTE kapusa utazik, mint tartalék. A csapatot ezenkívül — az általános összeállítás elvégzéséig kíséri...

Kapós a román válogatott... Ugy látszik, a tavalyi berni döntetlen, a svájci 2:2. meiyet az egész európai sajtó elismeréssel fogadott, megtette a maga hatását. Tegnap a belga futballszövetség levele futott be: Románia—Belgium-mérkőzést szeretnének. Az osztrákok után — a belgák is... De uraim, ezt a tolongást?!

Az „időrabló” játékosok ellen fordult a magyar bírótestület. Ezentul kiállításal is büntetik azt a játékost, aki nyilvánvaló rosszakarrattal „huzza az időt.”

Jugoszlávia B.—Bulgária B. 2:1 (0:0). Belgrádban is ugyanolyan eredménnyel győztek a jugoszlávok.

Disztrikt-áttelezések. A tordai disztrikt székhelyét Nagyenyedre, a dési Beszterce helyéért át. Mert Tordán és désen baldoklik a futballélet, míg Beszterce és Nagyenyed most vannak feltörőben.

Rous angol bíró vezeti a futballvilágbajnokság döntőmérkőzését.

Atlétika

VILAGREKORDOK ÖZÖNET HITELESITETTE

a Nemzetközi Atlétikai Szövetség, az elmúlt ében elért legjobb eredmények közül. A hivatalos világrekord-listára a következő eredmények kerültek most:

500 yard: Eastman USA 1 p. 09.2 mp.

1000 yard: Beccali olasz 2 p. 10 mp.

1 mérföld: Lovelock Újzeland 4 p. 07.6 mp.

4 mérföld: Iso Hollo finn 19 p. 01 mp.

100 m.: Metcalfe USA 10.3 mp.

200 m.: Metcalfe USA 20.6 mp.

1500 m.: Beccali olasz 3 p. 49 mp.

3000 m.: Kusocinszky lengyel 8 p. 19.8 mp.

110 gát: Beard USA 14.4 mp., Keller USA 14.4 mp., Morris USA 14.4 mp.

Magasugrás: Marty USA 204 cm.

Rudugrás: Graber USA 437 cm.

Súlydobás: Doude cseh 16 m. 20 cm.

Gerelyvetés: Järvinen finn 74 m. 28 cm. és 76 m. 10 cm.

Asztali tenisz

Országos asztali teniszverseny Brassóban.

Az Ivria Sport Club április 8-án és 9-én Vágó András emlékére országos versenyt rendez. A benevezettek között Bukarest és a vidéki egyesületek legjobb játékosai vannak. A Vágó András vándor emlékszerleg jelenlegi védője az Ivria.

A SZINAJAI KASZINÓ

szombattól, március 24-étől kezdve állandóan nyitva lesz
Különbéle szórakozások
Roulette, Chemin de fer
a CFR vonalain kedvezmény

Perry is tagja lesz a jövővi londoni ping-pongvilágbajnokságon szereplő angol csapatnak. A nagyszerű angol teniszszó tudvalevőleg asztaliteniszszó világbajnok is volt. Az angol csapat félelmetes erejű lesz!

Tenisz

MÉGIS JÖNNEK ROMANIABA TILDENEK? Tilden, Vines, Cochet és Plaa, a „Tilden-cirkusz” tagjai olyan anyagi sikerrel turáztak Amerikában, hogy az európai turajánlatra rá sem hederítettek. Ujabb hír szerint mégis átjönnek a nyáron Európába. Ebben az esetben Romániában is játszanak.

Ökövívás

A „SPENDID ISOLATION” HALALA
Az angolok merev elzárkózottsága a sport terén és az az elvük, hogy nem mozduhnak ki hazájukból, a „splendid isolation”, ugylátszik végleg kimult. A futball után, most az angol ökölvívó csapat jelentette be, hogy Budapestre jön az Európa-bajnokságra.

Rugby

OLASZORSZÁG—ROMANIA mérkőzést készítenek elő. Az első április 29-én lenne Rómában, a reváns július 10-én Bukarestben.

Jól bevezetett

IPARVÁLLALAT

nagyobb városban visszavonulás miatt egészben vagy részben előnyösen átvethető. Ajánlatok „Egymilliót” jelígre Rudolf Mosse hirdetőbe Arad

Küldelem néplink egészségéért

Dr. VENDE JANOS tanársegéd:

A nemi betegségek

okai, tünetei, kezelése, védekezés 60 Lej

Dr. FÖLDES LAJOS főorvos:

A női betegségekről

Megelőzés, védekezés Hasznos tudnivalók egészséges és beteg nőknek!

Ára 102 lej. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

Vidékire való szállításhoz portó felszámítunk.

Úrvezető Sofför Autókereskedő Autójavító

ok hiábavaló munkát takarít meg, ha autósakkönyvet olvas!

Mihályi: Az autó, autóvezetők, szerelők kézikönyve, 500 kérdés és felelet, számos ábra. Lej 104.—

Mihályi: Hogyan vezessünk autót Kérdés és feleletekben magában foglalja mindazon tudnivalókat, amivel a kezdő vezetőknek rendelkeznie kell. Lej 24.—

Mihályi: Az autó elektromos berendezése. A gyújtáshoz, indításhoz és világításhoz való elektromos berendezések leírása. Lej 43.—

Mihályi: Autójavítás és az autójavító műhelyek berendezése vezetése. Lej 60.

Kaphatók a Brassói Lapok könyvosztályában Brassó, Kapu-u. 56—58, az udvarban.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej. vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Allatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

2400 liter elsőrendű külül-
lő ó-bor 1932. évből, eladó.
Literje 25 lej. Fráua (Asszony-
falva) 110. u. p. Copsa Mică.

Gyümölcsfákat, dupla orgo-
nákat, rózsákat legjobban vá-
sárol Bayer-kertészetben.
Brassó, Kereszt-u 23/e. 11210

Állást nyer

Felvezetek perfekt masamód-
nőket. Bebe Spitzer, Bukarest,
Calea Victoriei 43. 1374

Keresünk köszvénybányához 5
képzett és gyakorlattal bíró
aknászt (Steiger). Alánlatokat
„Steiger” jelige alatt a ki-
adóba kérünk. 11230

Házasság

Komoly szándékkal uri-
lány ismeretséget keresi jelen-
tékeny vagyonnal rendelkező,
önálló fiatalember. Fénykép-
pel és vagyoni állás megjelölé-
sével „Diszkreció” jeligere
brassói kiadóba. 11244

Lakás

Kiadó a Ciocrae-utca 10.
szám alatt modern földszinti
és emeleti lakás. Felvilágosi-
tást ad: Olaru, Brassó, Curma-
tura/A 59. 11003

ADY összes versei, olcsó
propaganda kiadásban, 572
oldal, 1044 vers, egész vászon-
kötésben, ára csak 300 lej.
Kapható a Brassói Lapok
könyvosztályában, Brassó,
Kapu-utca 56—58, (az udvar-
ban.

Önálló francia

férfiszabósegédek és tanulólanysok

a női szabóság, valamint

masamódok

és tanulólanysok a kalapszalonn részére keresetnek.

M. NEUMANN

BRAȘOV, Strada Voevodul Mihai.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t, Brașov—Brassó.